

SALO VANUTEHDAS 1

RAUTAKAUTINEN ASUINPAIKKA

Kaiv. E. Linturi 1980

SISÄLTÖ

	sivu
PERUSTIEDOT	2
JOHDANTO	3
KAIVAUSPAIKKA	4
TYÖJÄRJESTYS	4
KAIVAUS- JA DOKUMENTOINTITEKNIikka	5
KULTTUURIKERROS JA MAAPERÄ	7
TUTKITUT MUINAISJÄÄNNÖKSET ALUEELLA I	8
ALUEEN I LÖYDÖT	12
ALUE II - KIIINTEÄT JÄÄNTEET JA LÖYDÖT	13
NÄYTTEET	13
TARKASTUKSET	14
KARTTALUETTELO	15
DIALUETTELO	16
NEGATIIVILUETTELO	20
VALOKUVAT	25-46
KARTAT	47-72

PERUSTIEDOT

Kaivauspaikka:	Salo Ollikkala Vanutehtaanmäki
Peruskartta	1:20 000, lehti 202111 Salo
Koordinaatit:	x = 6 699 098 - 6 699 170 y = 452 458 - 452 510 z = 16,00 - 22,65
Tutkittu alue:	Ollikkalan asemakaavan korttelin nro 60 pohjoisosa (= Vanulanpolku 6) ja sen luoteispuolella sijaitseva Vanumammantien oikaisualue (kartta s. 47,48)
Omistaja:	Salon kaupunki
Tutkimuskustannukset:	87.255,75 mk (kaivaukset Vanutehdas 1 ja Vanutehdas 2 yhteensä)
Rahoittaja:	Salon kaupunki
Kaivauksen kiintopiste:	20,92 m ymp. - teräspaalu - sijainti: x = 99153, y = 2495 - lukemat koneelta: 1 = 007, 2 = 297
Kaivauksen koordinaatisto:	Valtakunnallisen peruskarttakoordinaatiston mukainen
Kaivausaika:	19.5. - 31.7.1980
Kaivauksen laajuus:	- n. 780 m ² tutkittu tavanomaisin menetelmin - n. 1500 m ² tarkastettu turpeen ja peltomullan poistamisen jälkeen - tarkastuksia suoritettu kaivauksen lähistöllä
Kaivauksen johtaja:	FK Elvi Linturi
Kartanpiirtäjät:	19.5. - 18.7. HuK Pekka Honkanen 21.7. - 31.7. fil. yo. Pirjo Liimatta
Työvoima:	Valtion työllistämistuen turvin puolipäiväisiksi palkattuja paikallisia nuorisotyöttömiä. Kaivajien lukumäärä vaihteli viikoittain 6:sta 12:een.
Löydöt:	diar. 17.9.1980, KM 20869
Aikaisemmat tutkimukset:	ks. Salo Vanutehdas - rautakautinen asuinpaikka ja röykkiö, Elvi Linturin kaivauskertomus 1979, s. 2.

JOHDANTO

Rautakautisen asuinpaikan tutkimus Salon Vanutehtaanmäellä aloitettiin v. 1979 kiireisenä pelastuskaivauksena (E. Linturin kaivauskertomus 1979), jotta Osuuskunta Hakan aravarakennusprojekti pääsi etenemään. Samasta syystä kaivausta jatkettiin keväällä 1980 viereisellä tontilla. Tätä kaivausta aloitettaessa edellisvuotiselle kaivauspaikalle oli jo noussut kerrostalo ja välittömästi kaivauksen päätyttyä rupesi Haka tekemään paikalle uuden rakennuksen perustuksia. Hakan rakennusprojektin tieltä kaivetun alueen (= alue I) lisäksi tutkittiin jo edellisenä vuonna avattu tienoikaisalue (= alue II) ja keskikesällä tehty viemäri linja, joka kulkee suunnassa koillinen-lounas kahden em. kaivausalueen väliin jäävän, puistoksi kaavoitetun kaistan halki.

kuva s. 25
dia 4867

kartta s. 49

Kaivauksen kestoksi arvioitiin 2 kk ja tarkoitukseen varattiin 98 000 mk:n määräraha, mihin alkuperäisen arvion mukaan myös kaivajien palkkojen piti sisältyä. Lisäksi Salon kaupunki oli varannut 40 000 mk kaupungin omien, kaivauksesta aiheutuvien töiden kustannuksiin kuten kaivinkoneen maksuihin, maansiirtoon yms. Työvoiman palkkaus järjestyi kuitenkin Valtion työllistämistuen turvin Salon työvoimatoimiston kautta ja Vanutehtaanmäki 2 -kaivauksen tultua ajankohtaiseksi sovittiin Salon kaupungin kanssa siitä, että kaivaukseen varattu määräraha, 98 000 mk, jäi joka tapauksessa lyhentämättömänä käytettäväksi tutkimuskustannuksiin. Budjetin käyttösuunnitelma siis muuttui ja samalla rahalla suoritettiin kaksi kaivausta, Vanutehdas 1 ja Vanutehdas 2. Määrärahasta käytettiin 87.255,75 mk.

KAIVAUSPAIKKA

Vanutehdas 1 -kaivaus sijaitsee Salon kaupungin kaakkoisosassa, Ollikkalan kaupunginosassa ja se liittyy jo kauan tunnettuun Isokylän muinaisjäännös-alueeseen. Paikka on Vanutehtaankadun ja Vanumammantien risteyksen itäpuolella, puuttomassa rinteessä, joka viettää eteläkaakkoon, kohti Salonjoen laaksoa. Idässä alue yhtyy allekirjoittaneen edellisvuotiseen kaivausalueeseen. Kaivauspaikka kuuluu entisen Perälän torpan maihin ja se on ollut pitkään viljelysmaana (vrt. E. Linturin kaivauskertomus 1979).

kartat s. 47-49
kuvat s. 25-26

TYÖJÄRJESTYS

Kaivaus aloitettiin toukokuussa laajana tasokaivauksena kerrostalotontin eli alueen I pohjoisosasta. Ensimmäinen taso avattiin itä-länsi -suuntaiselle linjalle 128 asti. Turve- ja humuskerrosta ei oltu poistettu rakennettavan tontin ja edellisvuotisen kaivausalueen väliltä eli kävelytieksi kaavoitetulta kaistalta. Tämä alue saatiin avatuksi vasta kesäkuun puolenvälin jälkeen.

Tasokaivausalueen eteläpuolelle avattiin kaksi pohjois-etelä -suuntaista koeojaa. Niiden eteläpäähän laajennettiin pieni tasokaivausalue, koska paikalta löytyi muutama keramiikanpala ja lohkeilleita, nokisia kiviä. Linjalle 118 tehtiin kolme koeruutua, jotka osoittautuivat tyhjiksi. Ruutu 108/478 ja osa viereisistä ruuduista kaivettiin, koska paikalla havaittiin tulenpidon jälkiä. Lisäksi tontin eteläosaan, paaluttamattomille alueille tehtiin pieniä tarkastuskuoppia, mutta mitään ei löytynyt.

Alueelta II eli Vanumammantien oikaisukaistalta turve oli poistettu ja alue tarkastettu jo v. 1979 kaivauksen yhteydessä. Alueen keskikohta, mistä edellisvuotiset löydöt ovat peräisin, tutkittiin tasokaivauksena. Alueen pohjoisosaan tehtiin pohjois-etelä -suuntainen koeoja ja tasokaivausalueen eteläpuolelle kaksi koeruutua. Koeojasta ja -ruuduista ei löy-

kartta s. 51

tynyt esihistoriallisia jäänteitä. Tiekaistan eteläisin pää oli myllertynyt jo maansiirtotöiden yhteydessä.

kuva s. 46
dia 4866

Alueiden I ja II väliselle, puistoksi kaavoitetulle alueelle tehtiin viemäri kesäkuun puolivälissä. Turve- ja humuskerroksen poistamisen jälkeen viemäri- ja tarkastettiin. Muuta kulttuurikerrokseen viittaavaa ei havaittu kuin pari pientä likaläikkää.

KAIVAUS- JA DOKUMENTOINTITEKNIikka

Tutkittavan alueen laajuus oli kaikkiaan yli 2500 m² ja FM H. Matiskaisen v. 1979 tekemän fosfaattitutkimuksen mukaan suurimmassa osassa aluetta fosfaattiarvot olivat kohonneita. Jotta mahdollisimman laaja alue tulisi tutkituksi, Salon kaupungin kanssa sovittiin turve- ja multakerroksen kuorimisesta koko rakennustontin alueelta ennen kaivauksen alkua. Kun edellisenä vuonna kentällä oli kaivurin jäljiltä myllerretty multakerros jäljellä, oli pinnan kuorinta suoritettu nyt liiankin tarkasti: monin paikoin oli hiekkakerros näkyvissä ja on mahdollista, että rakenteisiin kuuluvia kiviä on siirtynyt paikoiltaan, mitä oletettavasti on tapahtunut jo pellonmuokkauksessa. Peltomultaan sekaantuneita tiivisteen ja keramiikan paloja joutui varmasti hukkaan, mutta töiden nopeuttamista pidettiin kuitenkin tärkeämpänä. Pinnan kuorimisen jälkeen alue oli helppo tarkastaa ja tontin pohjoiskulmassa oleva rikkain paalunjälkialue voitiin määrittää jo ennen paalutusta.

Salon kaupungin geodeetit merkitsivät korkeuskiintopisteen ja koordinaattipisteet 10 m:n välein koko tutkittavalle alueelle, mikä nopeutti huomattavasti kaivauksen paaluttamista. Kaivauksella noudatettiin tavallista 2 x 2 m ruudutusta. Myös koekuoppien koko oli 2 x 2 m ja koeajat paalutettiin 2 m leveiksi. Pintavaaitukset on otettu turpeen poistamisen jälkeen.

kartta s. 54-55

Kaivaminen aloitettiin tasokaivaustekniikkaa noudattaen. Ensimmäinen taso kaivettiin humuksen ja hiekan rajaan; muiden tasojen korkeus on 5 - 7 cm. Suurin osa alueesta kaivettiin 2. tasoon, mutta tämän jälkeen tasokaivaustekniikkaa noudatettiin enää alueen I koillisosassa ja muutaman likaläikän kohdalla alueen keskustassa. Toiset kivetyt ja kaikki kiveämättömät paalunjäljet ja sellaisiksi epäillyt säännöllisen pyöreät läikät numeroitiin ja kaivettiin kahdessa osassa: ensin tehtiin itä-länsi -suuntainen profiili, joka kuvattiin ja piirrettiin ja sitten kaivettiin kuopan toinen puoli likamaan rajoja seuraten. Kaikkien kivettyjen paalunsijojen tutkiminen profiilina ei ollut mahdollista tukikiveyksen dokumentoinnin kärsimättä; aluksi näitä ei myöskään numeroitu, mutta jälkitöiden yhteydessä niille annettiin numerot (paalunsijat 66 - 69) selostuksen yhdenmukaistamiseksi. Muutama laajempi säännötön likaläikkä kaivettiin luonnollisena kerroksena, so. likamaa kaivettiin pois ja pohjaluku otettiin välittömästi puhtaan hiekan tultua esiin.

Tasokartat piirrettiin kentällä suhteessa 1:25. Jälkeenpäin ne on pienennetty mittakaavaan 1:50. Ensimmäisen tason karttoja ei ole piirretty puhtaaksi, koska 1. tasossa näkyi vielä runsaasti humuksen täyttämiä uuden ajan kyntöjälkiä ja muita sekundäärisiä painanteita. Kaikki 1. tason lika- ja nokiläikät kahta lukuunottamatta näkyvät myös 2. tasossa ja viimeksimainitutkin on merkitty 2. tason puhtaaksi piirrettyyn karttaan (ruutu 142/492).

Paalunjälkien profiilit on piirretty mittakaavaan 1:10 toisesta tasosta alaspäin. Ensimmäisessä tasossa selvästi hahmottuneiden paalunjälkien 1. tason korkeusluku on merkitty profiilikarttaan. Ruutujen pohjaluvut on merkitty alimman piirretyn tason karttaan. Pintavaaituskarttaan on merkitty sellaisten alueiden pohjaluvut, joita ei piirretty lainkaan tai joiden karttoja ei ole piirretty puhtaaksi (= alueen I koeajat ja -kuopat, alue II ja puistoksi kaavoitetun alueen halki kulkeva viemäri linja). Pitkiä profiililinjooja ei kaivausalueelle jätetty, koska alusta pitäen oli selvää, että yhtenäistä kulttuurikerrosta ei ollut säilynyt.

Muinaisjännökset kuvattiin sekä mustavalkoisella negatiivifilmillä että väridiapositiivifilmillä. Alueen I toinen taso kuvattiin myös valokuvaustornia käyttäen. Viistokuvauksen suorittivat allekirjoittanut ja HuK Pekka Honkanen, tornikuvauksen FK Tapio Seger ja HuK Pekka Honkanen. Jatkuva, paahtava helle vaikeutti kuvausta ja kohteet jouduttiin useimmiten kastelemaan.

Löydöt otettiin talteen neliömetreittäin; kaivausruudun neljännekset on nimetty kirjaimin oheisen kaavion mukaan. Löydöt on luetteloitu ruuditain ja kunkin alanumeron tarkempi sijainti on ilmoitettu suluissa, esim. (a2)=ruudun lounaisosa, taso 2.

KULTTUURIKERROS JA MAAPERÄ

Koko tutkittavalla alueella oli paksu turve- ja multakerros kuten edellisvuotisella kaivauspaikallakin. Huuhtoutunutta kerrosta ei ollut ja löydöt olivat osaksi sekoittuneet peltomultaan. Yhtenäistä kulttuurikerrosta oli jäljellä vain alueen I itälaidassa; muualla likamaaläikkien välissä oli värjäntymätöntä hiekkaa jo 1. tasossa. Paikoin hiekka oli heikosti harmaan lian täplittämää. Alunperin kuopalle kaivettujen kohteiden kuten lieden ja paalunsijojen pohjat olivat kuitenkin säilyneet alueen I pohjoisosassa.

Alueella oli myös runsaasti resentejä kaivantoja, umpeutuneiden ojien pohjia ym. kuoppia. Ensimmäistä tasoa kaivettaessa löytyi sekä tiivisteiden paloja että uudemman ajan tavaraa kuten tiiltä, lasia, rautanauvoja, nappoja ja nappeja koko alueelta, mutta toisessa tasossa löydöt keskittyivät likaläikkiin - myös "uuden ajan löydöt" joten resenttien kuoppien erittelemisen ei useimmissa tapauksissa tuottanut vaikeuksia. On todennäköistä, että rautakaudella asuttu alue on ollut laajempi kuin kaivauksissa esiin tulleet jäänteet osoittavat, mutta pitkäaikainen viljely ja muu toiminta on tuhonnut näkyvät asutuksen merkit.

Maaperä oli vaaleanruskeaa hiekkamoreenia alueen I pohjoisosassa ja alueella II. Itä-länsi -suuntaisen linjan 134 eteläpuolella hiekka-aines vaihtui hienommaksi, lähes silttimäiseksi ja vaaleammaksi. Savea ja silttiä oli alueen I itälaidassa. Tutkittavan tontin eteläosassa, alarinteessä, esiintyi ruostehiekan sekaista kivikkoa, joka voi olla esim. tienpohjaa.

TUTKITUT MUINAISJÄÄNNÖKSET ALUEELLA I

- kartat s. 54-60 Kaivauksessa tuli esiin rautakautisen asuinpaikan jäänteitä: kymmenittäin paalunjälkiä, yksi kivetty liesi, pari säännöttömämpää tulenpitopaikkaa, yksi laaja, löytörikas likamaa-alue, neljä pientä kiveystä sekä erilaisia likamaalaikkuja ja -kuoppia.
- kartat s. 64, 66-69 Alueella oli 10 varmaa kivettyä paalunsijaa, numerot 20, 25, 26, 37, 38, 45, 47, 48, 64, 65 ja 69. Yhteistä näille oli vahva, säännöllinen likamaakeskus ja sitä ympäröivä kiveys. Toisinaan kiviä näkyi jo 1. tasossa, toisinaan niitä tuli esiin vasta syvemmälle kaivettaessa. Muutamat kivet olivat likamaan seassa; todennäköisesti ne olivat vierähtäneet kuoppaan paalun maatuessa. Kivettyjä paalunsijoja olivat todennäköisesti myös numerot 66, 67 ja 68. Kaikissa oli kiveys, mutta likamaan luonne vaihteli: jäljessä 66 lika oli vaaleampaa ja läikkä matalampi kuin muissa, jäljessä 67 likamaa oli vahvasti värjäätynyttä, ja se ulottui syvälle juuri kivien keskellä, mutta sen rajat olivat epäsäännölliset. Jäljessä 68 vahva likamaa jatkui suhteellisen syvälle, mutta se oli vain osittain selväraja-
nen; likakuoppa jatkui kiveyksen kaakkoispuolella, mistä löytyi pala tiiltä vielä 3. tasosta. Todennäköisintä on, että tässä uudemman ajan kuoppa on osittain rikkonut rautakautisen paalunsijan. Kivettynä paalunsijana voidaan pitää myös kuoppaa 49. Siinä likamaa oli selvä ja vahva, mutta kiveys hajanaisempi kuin muissa.
- kartta s. 70
kuva s. 38

Varmoja kiveämättömiä paalunjälkiä oli 24 kpl. Ne ovat: 3, 4, 6, 7, 12,

- kartat s. 65-72 14, 16, 17, 23, 27, 29, 30, 31, 34, 36, 39, 40, 41, 42, 44, 46, 51,
kuvat s. 27, 57 ja 59. Nämä olivat vahvasti värjäättyneitä, tarkkarajaisia, tavallisim-
36-38, 40 min pyöreitä ja ne jatkuivat yli 10 cm 2. tason alapuolelle. Useimmista
diat 4804-08, löytyi savitiivistettä, muutamista myös jokunen keramiikan pala.
-12-16, -20- Kiveämättömiä paalunjälkiä olivat todennäköisesti myös kuopat 21, 28,
21, -23-25, 50, 56 ja 63. Näistä 21 ja 50 olivat heikompia kuin edellä mainitut ja
-35-36 kuopasta 56 löytyi tiiltä vielä 2. tasosta, mutta ei syvemmältä. Kuopista
28 ja 63 löytyi jokunen tiilenpala vielä 2. tason alapuolelta, mutta molem-
missa oli myös syvälle kuopan alapuolelle ulottuva kapea pystysuora lika-
juova, joka voisi olla tulkittavissa heinäseipään reiäksi. Tämä selittäisi
uuden ajan jäänteiden joutumisen esihistorialliseen kerrokseen. Varsinkin
kuoppa 28 oli erittäin vahva ja selvärajainen. Se oli yli 30 cm syvä ja
siitä löytyi 309 g savitiivistettä sekä pala keramiikkaa.
- kartat s. 65- Osa kentällä numeroiduista säännöllisistä jäljistä osoittautui vain muutaman
66, 68, 70-72 senttimetrin syvyisiksi. Tällaisia ovat jäljet 1, 5, 9, 15, 19, 24, 35, 38,
kuvat s. 36-38 43, 52, 54, 58, 61 ja 62. Nekin voivat olla paalunjälkien pohjia, mutta
diat 4824, varmaa se ei ole. Vastaavia selvärajaisia läikkiä oli kentällä enemmänkin.
-35-36 Toiset näistä olivat heikommin värjäättyneitä kuin edelliset, toiset todettiin
hyvin mataliksi jo ennen kuoppien numerointia ja ovat sen tähden numeroi-
mattomia. Nämä läikät on merkitty karttoihin rajattuina.
- kartta s. 65- Kuopat 10, 32 ja 53 olivat luonteeltaan muista poikkeavia. Kuoppa 10
kuvat s. 27-29 oli matala, vahvasti nokeentunut, ja siinä oli pienehköjä lohkeilleita kiviä.
diat 4803-05, Toisessa tasossa näkyi horisontaalinen ja läikän alla vertikaalinen uloke.
-07-11 Läikän ympärillä oli lisäksi kolme pienempää, pyöreää nokiläikkää. Kuop-
pa 10 leikattiin kahtia itä-länsi -suunnasta poiketen, koska näin saatiin
myös toisen tason nokijuova ja yksi pienemmistä läikistä tutkituksi profiilina.
Tämä jälki on ehkä peräisin jonkinlaisesta rakenteesta. Tavallinen paalun-
jälki se ei ole - tuskin myöskään lieden pohja, vaikka palamisjäljet oli-
vatkin selvät.

- kartta s. 67 Kuoppa 32 poikkesi väritykseltään kaikista muista: se oli punaisenruskea. Maa oli kovaa ja tiivistä kun se paalunjäljissä oli pikemminkin pehmeämpää kuin ympäröivä hiekka. Läikästä löytyi savitiivistettä. (Suurin osa tiivisteistä löytyi tasosta 2, mistä syystä se löytökartassa on jakaantunut useamman neliömetrin alueelle, vrt. s. 12).
- kartta s. 70 Kuoppa 53 oli suurempi kuin muut ja sen muoto oli säännötön. Tämä
kuva s. 34 kuoppa voi olla paalunjälki, vaikka siinä ei ollutkaan mitään rakenteel-
dia 4844, -49 lisia erikoispiirteitä, esim. paalun jättämää tummempaa keskustaa tms. Tämän lisäksi tuli esiin kolme vastaavaa, laajempaa likakuoppaa: yksi paalun 148/496 ympärillä, toinen ruuduissa 140/500-502 ja kolmas ruuduissa 138/500-502. Näitä ei ole numeroitu.
- kartta s. 58 Toisessa tasossa rajoiltaan epämääräisinä näkyneiden likaläikkien alta tuli
kuva s. 30 3. tasossa esiin muutamia tarkkarajaisia pyöreitä jälkiä, jotka voivat olla paalujen jättämiä. Näitä on kolme ruudussa 143/488 ja yksi ruudussa 138/492.

Kaivausalueella oli paljon resentejä läikkiä, kuoppia ja kaivantoja, jotka tavallisesti oli helppo tunnistaa maan laadun, humuspitoisuuden ja/tai runsaiden uuden ajan jäänteiden perusteella. Muutaman kuopan ikä on kuitenkin epävarma. Numeroiduista läikistä kahdeksaa on todennäköisesti pidettävä resenteinä. Kuopat 2, 13 ja 18 ovat resentejä sekä maan laadun että löytöjen perusteella. Sitävastoin kuopat 8, 11, 22, 55 ja 60 eroavat paalunjäljistä vain löytöjen suhteen: jokaisessa oli joko tiiltä tai lasia vielä 2. tason alapuolella. Kaikista löytyi myös savitiivistettä tai keramiikkaa. Näiden jälkien alkuperään on ehkä suhtauduttava varauksella. Uuden ajan jäänteet ovat saattaneet joutua esihistorialliseen kuoppaan vaikkapa kyntämisen yhteydessä.

Alueen I itäosassa, ruuduissa 136-144/506-508 oli vahva, erittäin tumma

kartat s. 57, 59, 60
 kuvat s. 32, 33, 43, 45
 diat 4845-47, -56-61

ja tiivis likamaa-alue, johon liittyi hajanaista kiveystä. Runsaimmat savitiiviste- ja keramiikkakeskittymät olivat tämän lika-alueen yhteydessä. Valitettavasti juuri tällä paikalla oli myös uudempia kaivantoja - v. 1979 maapohjan kuivattamiseksi kaivetun ojan lounaispää (vrt. E. Linturin kaivauskertomus 1979, s.) ja toinenkin kuoppa ruuduissa 138/506-508. Lisäksi rakennustyömaa oli ehtinyt tuhota löytöpaikan itä- ja pohjoispuoliset alueet.

kartat s. 57, 59, 60, 64
 kuvat s. 32, 34, 35, 42, 43
 diat 4844, -46, -48-52

Mainitun lika-alueen luoteispuolella, ruuduissa 142/498, 144/502, 144/496 ja 146/494, oli neljä pikkukiveystä, jotka tulivat esiin tasoissa 2 ja 3. Ne olivat nyrkinkokoisista kivistä tehtyjä pyöreäkköjä latomuksia. Kolmessa kiviä oli vain yksi kerros; neljäs oli vähän suurempi kuin muut ja kiviä oli kahdessa kerroksessa. Viimeksi mainitussa oli kaksi suurempaa kiveä pienten kivien päällä ja kivien alla oli syvä likamaakuoppa. Tämä on todennäköisesti paalunsija. Yhtenäinen, ladotulta vaikuttanut kiveys on joko kuoppaan vierinyttä tukikiveystä tai sitten se on rakennettu vanhemman paalunsijan päälle. Kuopalle annettiin numero 70.

Kaikki edellä kuvatut jäänteet - paalunjäljet, likamaa-alue ja -kuopat sekä kiveykset - liittyvät todennäköisesti rautakautisiin rakennuksiin. Kartoista on hahmotettavissa suoria paalurivistöjä, mutta yksiselitteistä talonpohjaa ei voi nimetä ennen materiaalin jatkotutkimusta. On oletettavaa, että paikalla on ollut useita eriaikaisia rakennuksia.

kartat s. 61-63
 kuvat s. 41, 44
 diat 4862-64

Kaivauksessa tuli esiin vain yksi selvä osittain kivetyn lieden pohja (ruutu 128/484). Se oli samantapainen matala nokimaakuoppa kuin v. 1979 tutkitut vähäkiviset liedenpohjat (E. Linturin kaivauskertomus 1979, s.). Lieden sivussa oli pieni, syvä nokikuoppa. Lieden vierestä löytyi kaksi koristeetonta keramiikanpalaa. Hiiltä saatiin talteen vain hyvin vähän. Alempana rinteessä, ruuduissa 110/488-490 ja 106/478, oli kaksi pientä, säännötöntä tulenpitopaikkaa. Ne saattavat olla tuhoutuneiden liesien rippeitä. Tulenpidon jälkiä oli myös ruudussa 102/490, mutta tämä on todennäköisesti resentti jäännös huolimatta siitä, että nokijäljen ympäristöstä, pinta-kerroksesta löytyi vähän keramiikan ja palaneen saven kappaleita. Paikal-

la oli likaista, ruostehiekan sekaista kivikkoa, mistä löytyi tiiltä, lasia ym. uudemman ajan jätteitä.

ALUEEN I LÖYDÖT

kartta s. 52 Alueelta I löytyi 63 kg 657 g savitiivistettä, 379 palaa keramiikkaa sekä vähän palanutta luuta ja kuonaa. Keramiikkaa löytyi tavallisesti vain hyvin pieninä paloina. Se oli karkeaa ja koristeetonta - samanlaista kuin suurin osa v. 1979 löydetyistä. Kuona ei ole kunnollista rautakuonaa; se reagoi magneettiin vain hyvin heikosti hyvin pieninä murusina. Kuonaa oli myös tiivistesaven kappaleissa.

kuvat s. 33, 45
diat 4856-61 Suurimmat löytökeskittymät olivat ruutujen 136-140/604-506 alueella, vahvan, tumman likamaan lounaislaidalla: likamaan seassa oli kiloittain punertavaksi palanutta savitiivistettä ja kymmenittäin keramiikanpaloja. Tiivisteessä on selviä oksanpainanteita, joista suurimpien leveys on useita senttimetrejä, pienimpien vain muutamia millimetrejä. Ruudun 138/504 toista tasoa kaivettaessa tuli esiin saviastian paloja, niiden alla oli palaneita linnun luita ja luiden alla taas saviastianpaloja. Vaikutti siltä, että tähän on jäänyt astia sisältöineen. Astia ei ollut kokonainen; sen paloja on oletettavasti levinnyt laajemmalti saman ruudun alueelle. Vajaan kahdenkymmenen sentin päässä linnunluista oli isompia palaneen luun kappaleita.

Löytöjen levintä selviää kartasta s. 52. Löydöt on merkitty siihen neliömetreittäin. Paalunjälkien kohdalle on merkitty vain ne löydöt, jotka ovat tulleet kuopan pohjalta sen jälkeen kun ympäristön kaivaminen tasoittain on lopetettu eli rakennustontin alueella 2. tason alapuolelta ja kävelytien alueella 3. tai 4. tason alapuolelta. Savitiivisteestä on ilmoitettu paino, keramiikasta sekä kappalemäärä että paino.

ALUE II - KIINTEÄT JÄÄNTEET JA LÖYDÖT

kartat s. 51,
53
kuvat s. 46
dia 4865

Alue II oli kauttaaltaan syvemmältä tuhoutunut ja sekaantuneempi kuin alue I. Tiekaistan keskikohdalla oli säännöttömiä likaläikkäitä ja muutamia pyöreitä jälkiä - samannäköisiä kuin alueen I kiveämättömät paalunjäljet - mutta ne olivat hyvin matalia, n. 2 - 7 cm, ja useimmista löytyi pelkättään tiiltä tai sekä tiiltä että savitiivistettä ja keramiikkaa. Vain yhtä ruudussa 134/460 ollutta pyöreää läikkää voi pitää varmasti esihistoriallisena. Sen halkaisija oli 37 cm, syvyys 10 cm ja siitä löytyi pala keramiikkaa. Ruudussa 134/464 oli puolipyöreä, vahva lika-alue, jonka halkaisija oli n. 2 m mutta syvyys vain 6 cm. Likamaa jatkuu puistoksi kaavoitetulle alueelle; löytöjä ei tullut. Tasokaivausalueen pohjoispuolelle tehdyn koeojan ruudusta 154/470 tuli esiin tiilistä ja kivistä tehty ladelma. Tämä kuuluu todennäköisesti paikalla sijainneen Perälän torpan jäänteisiin.

Alueelta II löytyi savitiivistettä vain 45 g ja keramiikkaa 109 palaa. Ne tulivat pääasiassa I. tasosta, mistä löytyi myös paljon uudemman ajan romua. Tiilen kappaleita oli paikalla erittäin runsaasti.

Löydöistä ja muutamista pyöreistä likajäljistä päätellen rautakauden asuinpaikka on ulottunut tällekin alueelle, vaikka kiinteät jäänteet ovatkin lähes kokonaan tuhoutuneet. Alueen II tasokarttoja ei ole piirretty puhtaaksi.

NÄYTTEET

Hiiltä saatiin talteen vain hyvin vähän. Useimmissa paalunjäljissä ei ollut hiiltä lainkaan ja toisissa sitä oli vain 1 - 3 g hyvin pieninä nokareina. Liedessäkin oli nokimaata. Suurin näyte, n. 10 g, on toimitettu Helsingin yliopiston radiohiiliajoituslaboratorioon analysoitavaksi (lähetenumero

20869/1); ajoitusta ei vielä tätä kirjoitettaessa ole saatu. Lähetetty näyte on paalunsijasta nro 16. Vähäisiä hiilinäytteitä ei ole toistaiseksi luetteloi-
tu, koska vielä käsittelemättömistä flotaationäytteistä voi tulla hiiltä lisää. Useimmista paalunjäljistä on otettu maanäyte paleoetnobotaanista tutkimusta varten; näytteet on luovutettu FT Marjatta Aallolle. Kaivauksella otettiin myös fosfaattinäytesarja, joka on tarkoitus tutkia Helsingin yliopiston Arkeologian laitoksen fosfaattitutkimusten yhteydessä.

TARKASTUKSET

Vanumammantien ja v. 1979 rakennetun Hämeenojanpolun väliselle pelto-
aukealle, n. 150 - 300 m kaivauspaikasta koilliseen, tehtiin kaivinkoneel-
la viisi itä-länsi -suuntaista koeojaa, jotka tarkastettiin. Mitään ei löyty-
nyt.

Kolme koeojaa tehtiin myös em. teitten välissä pohjoisempaan olevalle
aukealle, mihin jo v. 1979 oli vedetty kaksi koeojaa (ks. E. Linturin
kaivauskertomus 1979). Edellisenä vuonna havaittujen tulenpitoaikkojen
ympäristö haluttiin tarkistaa. Mitään ei kuitenkaan löytynyt. Koeojat on
merkitty karttaan s. 48.

*Helsingissä 12/2 1981
Elli Linturi*

KARTTALUETTELO

Salon kaupungin kartta 1:8000	47
Ollikkalan asemakaavakartta 1:2000	48
Yleiskartta 1:500	49
Pintavaaituskartta, alue I, 1:100	50
Pintavaaituskartta, alue II, 1:100	51 <i>puuttuu</i>
Löytökartta, alue I, 1:100	52 <i>puuttuu</i>
Löytökartta, alue II, 1:100	53
Yleiskartta, paalunjälkien numerointi, 1:50	54 - 55
Tasokartat: alue I, tasot 2 - 4, 1:50	56 - 60
Yksityiskohtakartta 1:25	61 - 64
Liesi, tasot 2 - 3	61 <i>puuttuu</i>
Ruutu 110/490, tasot 1 - 2	62 <i>puuttuu</i>
Ruutu 106/478, taso 2	63
Paalunsijat 64 ja 70, tasot 5 - 7	64 <i>puuttuu</i>
Profiilikartat 1:10	65 - 72 ¹
Kuopat 1, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 12, 15	65
Kuopat 16, 17, 19, 20, 21, 23, 24, 25	66
Kuopat 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32	67
Kuopat 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 43, 44	68
Kuopat 45, 46, 47, 48	69
Kuopat 49, 50, 51, 52, 53	70
Kuopat 54, 56, 57, 58, 59, 61, 62, 63	71

DIALUETTELO

- 4801 D Yleiskuva kaivausalueesta, taso 1 kaivetaan. Kuvattu talon katolta idästä.
- 4802 Yleiskuva kaivausalueesta, taso 2 kaivetaan. Kuvattu idästä.
- 4803 Kuvan keskellä ruudussa 140/490 kuoppa 10 ja ruudussa 138/490 kivetty paalunsija, taso 2. Kuvattu idästä.
- 4804 Kuvassa etualalla kuopat 8 ja 9, keskellä kuoppa 10 ja kivetty paalunsija sekä taustalla kuopat 21 ja 22. Ruudut 140/490 ja 138/492, taso 2. Kuvattu luoteesta.
- 4805 Kuopat 20, 21, 22, 10 ja kivetty paalunsija tasossa 2. Kuvattu etelästä.
- 4806 Tornikuva ruutujen 136-138/490-492 alueesta tasossa 2. Kuvan vasemmassa laidassa paalu 138/490. Kuvassa kuopat 19, 20, 21 ja 22.
- 4807 Kuopat 8, 9 ja 10 ruudussa 140/490 ja kivetty paalunsija ruudussa 138/490, taso 2. Kuvattu koillisesta.
- 4808 Kuoppa 10 ruudussa 140/490 ja kivetty paalunsija ruudussa 138/490, taso 2. Kuvattu luoteesta.
- 4809 Sama kuin ed. Kuvattu koillisesta.
- 4810 Kuoppien 10, 9, 8 ja 7 profiilit ruudussa 140/490. Kuv. etelästä.
- 4811 Kuopan 10 profiili ruudussa 140/490, kuv. etelästä.
- 4812 D Kuopat 3 (ruudussa 144/492), 6 (142/494), 11 (140/494), 12 (140/496) ja 25 (138/496) tasossa 2. Kuv. luoteesta.
- 4813 Kuopat 26, 27 ja 28 ruuduissa 136-138/500-502, taso 2. Kuv. luoteesta.
- 4814 Sama kuin ed. Kuv. noin pohjoisesta.
- 4815 Kuopan 3 profiili ruudussa 144/492, kuv. etelästä.
- 4816 Kuoppinen 16 ja 15 profiilit ruuduissa 138-140/498, kuv. etelästä.
- 4817 Kivetty paalunsija (kuoppa 20) ruudussa 138/490 tasossa 1. Kuv. kaakosta.
- 4818 Sama kuin ed, taso 2. Kuv. kaakosta.
- 4819 Kivetyt paalunsijan (kuoppa 20) profiili ruudussa 138/490. Kuv. etelästä.
- 4820 Kuoppien 21 ja 22 profiilit ruudussa 138/492. Kuvattu etelästä.
- 4821 Kuoppien 25, 12 ja 11 profiilit, kuvattu etelästä. Keskellä paalu 140/496.

- 4822 Kuopan 26 profiili ruudussa 138/502, kuvattu etelästä.
- 4823 Kuoppien 27 ja 28 profiili kuvattuna etelästä. Profiili linjalla 138.
- 4824 Kuoppien 29, 24 ja 23 profiilit kuvattuna etelästä. Kes-
kellä paalu 138/494.
- 4825 Kuoppien 30 ja 31 profiilit ruudussa 136/494, kuv.
etelästä.
- 4826 Kuopan 37 profiili ruudussa 134/488 kuvattuna pohjoisesta.
- 4827 Kuopan 40 profiili ruudussa 134/496 kuvattuna etelästä.
- 4828 Kivetty paalunsija (kuoppa 45) ruudussa 130/484, taso 2.
Kuv. lännestä.
- 4829 Kuopan 47 profiili ruudussa 132/490 kuvattuna pohjoisesta.
- 4830 Kuopan 47 kiveystä ruudussa 132/490 kuvattuna pohjoisesta.
Likamaa osittain poistettu.
- 4831 Sama kuoppa kuin ed. Likamaa-alue kaivettu pohjaan, jos
yksi ed. kuvassa näkyvistä kivistä poistettu
- 4832 Kivetty paalunsija (kuoppa 48) pisteessä x 134 y 495 ja
pieni likaläikkä, taso 2. Kuv. pohjoisesta.
- 4833 Kivetyt paalunsijan (kuoppa 48) profiili kuvattuna pohjoises-
ta.
- 4834 Sama kuin ed. Likamaa kaivettu pohjaan.
- 4835 Kuoppien 50 ja 51 profiilit ruuduissa 130-132/500 kuvattu-
na etelästä.
- 4836 Kuoppien 52 ja 44 profiilit ruuduissa 132-134/502 kuvattu-
na etelästä.
- 4837 Kuopan 63 profiili ruudussa 140/502 kuvattuna etelästä.
- 4838 Kivetty paalunsija (kuoppa 64) ruudussa 140/502, taso 2.
Kuvattu lännestä.
- 4839 Sama kuin ed. yläviistosta idästä kuvattuna.
- 4840 Kivetty paalunsija (kuoppa 64), likamaa kaivettu tasoon 4,
tukikivet selvästi näkyvillä. Kuv. noin lounaasta.
- 4841 Kivetty paalunsija (kuoppa 64), likamaa kaivettu pohjaan,
kuvattu kaakosta.
- 4842 Kivetty paalunsija (kuoppa 65) ruudussa 136/504, taso 2.
Kuv. luoteesta.
- 4843 Kivetty paalunsija (kuoppa 65) ruudussa 136/504 ja lika-
maata ruudussa 138/504, taso 2. Kuv. pohjoisesta.

- 4844 Kuvan keskellä ruudut 146-150/494, taso 2. Kuv. pohjoisesta.
- 4845 Kuvassa ruudut 136-142/506-508, taso 2. Kuv. yläviistosta koillisesta.
- 4846 Etualalla ruudut 142-146/496-498, taso 2. Kuvattu koillisesta.
- 4847 Kuvassa kokonaan ruudut 138-142/504-508, taso 3. Kuvattu luoteesta.
- 4848 Kuvan oikeassa alakulmassa kiveys ruudussa 144/502, taso 3. Kuvattu yläviistosta koillisesta.
- 4849 Etualalla vasemmalla kiveys ruudussa 144/502. Profiileja kuopista 60, 61, 64, 26, 27 ja 28. Taso 3. Kuvattu pohjoisesta.
- 4850 Kiveys ruudussa 144/502, taso 3. Kuv. pohjoisesta.
- 4851 Sama kuin ed., taso 4. Kuv. pohjoisesta.
- 4852 Kuvassa ruudut 138-142/504-508, taso 4. Kivetyt paalunsijat 64-67. Kuv. luoteesta.
- 4853 Etualalla paalunsija (kuoppa 65) ruudussa 136/504. Keskellä ojan pohja. Taso 4. Kuv. etelästä.
- 4854 Ruutu 144/496. Pienet pyöreät likaläikät merkitty sitkaimilla, taso 2. Kuvattu etelästä.
- 4855 Pieni hiilirajainen suorakaiteenmuotoinen läikkä ruudussa 138/500c, taso 2. Kuvattu pohjoisesta.
- 4856 Keramiikan, savitiivisteiden ja palaneen luun keskittymä ruudussa 138/504d, taso 2. Löytöjä puhdistetaan esiin. Kuv. lounaasta.
- 4857 Sama kuin ed. Keskittymän vierestä löytynyttä solkea puhdistetaan. Kuv. noin etelästä.
- 4858 Sama kuin ed. Mitat x- ja y-akselin suuntaisia. Kuv. ylhäältä idästä.
- 4859 Lähikuva em. löytökeskittymästä, kuv. ylhäältä idästä.
- 4860 Tiivistekeskittymä em. ruudussa, taso 2. Kuvattu etelästä.
- 4861 Lähikuva em. tiivistekeskittymästä. Tiivisteidenpaloissa oksanpainanteita.
- 4862 Liesi ruudussa 128/484, taso 1. Kuvattu pohjoisesta.
- 4863 Sama kuin ed., taso 2. Kuvattu pohjoisesta.

- 4864 Tornikuva em. liedestä, taso 2.
- 4865 Perälän torpan jäänteitä ruudussa 154/470, taso 1. Taustalla ojanpohjia. Kuvattu pohjoisesta.
- 4866 Yleiskuva kaivausalueesta pohjoisesta. Etualalla viemärikai-
vanto.
- 4867 Yleiskuva kaivausalueesta kaivauksen päätyttyä; Rakennuskunta
Hakan työt käynnissä. Kuv. etelästä.

NEGATIIVILUETTELO

(Kopioidut negatiivit merkitty + merkillä)

6 x 6	53065-69	Panoraama kaivausalueesta I, pintamulta kuorittu pois. Oikealla Hakan rakennustelineitä. Kuv. alueen kaakkoispuolelta.
	53070-73	Panoraama tutkittavista alueista. Kuvattu pohjoisesta työmaakopin katolta. +
	53074	Yleiskuva: alueen I pohjoisosaa kaivetaan. Taustalla v. 1979 kaivauksen kohdalle rakennettu talo ja betoni- muotit. Kuvattu lännestä. +
	53073-78	Panoraama: Alue I 1. tasossa, linjalta 134 pohjoiseen, edessä paalut 146/492 ja 146/494. Kuvattu pohjoisesta. +
	53079	Paalunsija ruudussa 138/490 tasossa I. Kuv. pohjoisesta.
	53080-81	Ruudun 138/490 kiveys (nro 69) pohjoisesta. Sen edessä nokiläikkäkuoppa 10 hahmottumassa. Taso I. +
	53082	Paalujen tukikiveykset ruuduissa 140/492 (nro 68) ja 138/490 (nro 69), taso I. Kuv. koillisesta. +
	53083-85	Likamaat ja kivet ruuduissa 138/500-502, taso I. Kuv. koillisesta. +
	53086-87	Panoraama alueesta I. Taso I kaivetaan. Kuvattu talon katolta noin idästä.
	53088-89	Panoraama alueesta I 1. tasossa linjalta 128 pohjoiseen, alueen itälaita avaamatta. Kuvattu kerrostalon katolta kaakosta. +
	53090-92	Panoraama alueesta I 1. tasossa. Linjan 128 itäpään ja koeojien ruutuja kaivetaan. Kuv. Hakan rakennustelineitä idästä.
	53093	Liesi ruudussa 128/484, taso I. Kuvattu pohjoisesta. +
	53094	Kiveys paalun 136/504 kohdalla, taso I. Kuv. pohjoisesta.
	53095	Kivetty paalunsija nro 20, taso I. Kuvattu lounaasta. +
	53096	Kiveykset ruuduissa 130/508 ja 128/506, taso I. Kuvattu etelästä.

6 x 6	53097	Tulenpitopaikka ruuduissa 110/488-490, taso 1. Kuvattu etelästä. +
	53098	Tulenpidon jälkiä ruudussa 102/490, resentti jänne. Kuvattu etelästä. +
	53099	Kivetty paalunsija nro 20, taso 2. Kuv. etelästä. +
	53100	Ruudun 140/492 kiveys (nro 68) luoteesta. Taso 2.
	53101	Kuten edellinen. +
	53102	Kuten edellinen. Kuv. kaakosta. +
	53103-06	Paalunjälkialuetta kasteltuna. Kuv. luoteesta. +
	53107	Paalunjälkirivi nrot 3, 6, 12 ja 25 luoteesta kuvattuna. +
	53108	Ruutu 138/502, taso 2. Kuv. pohjoisesta. +
	53110	Ruudun 140/492 kiveys (nro 68) tasossa 2. Kuv. luoteesta. +
	53111	Kivetty paalunsija nro 20, taso 2. Kuv. koillisesta. +
	53112	Liesi ruudussa 128/484, taso 2. Kuv. pohjoisesta. +
	53113-16	Yleiskuva alueesta 1. Kuvattu alueen koillispuolella olevien betonimuottien päältä. Edessä vasta-avattua kävelytien aluetta. +
	53117	Uuden ajan - mahd. Perälän torpan jäännö, ruudussa 154/470. Kuv. pohjoisesta. +
	53118	Kuopan 3 profiili etelästä. +
	53119	Pieni hiilirajainen, suorakaiteen muotoinen likaläikkä ruudussa 138/500-c, taso 2. Kuvattu idästä. +
	53120	Kuoppa 10 tasossa 2, kuv. yläviistosta lounaasta. +
	53121	Kuten edellinen, edessä paalunjälki nro 19. +
	53122	Kuoppa 10 tasossa 2. Huom. kapea uloke ja pinet pyöreät läikät. Kuv. kaakosta. +
	53123-28	Panoraama kävelytien alueesta tasossa 1. Kuvattu alueen koillispuolella olevien betonimuottien päältä.

6 x 6	53129	Tiiviste ja keramiikkakeskittymä ruudussa 138/504, taso 2. Luita harjataan esiin. Linnunluita, keramiikkaa, savitiivistettä ja vyönsolki näkyvissä. Kuvattu noin idästä. +
	53130	Sama kohta kuin ed. kuvassa. Kuv. pohjoisesta. +
	53131-32	Tienoikaisalue tasossa 1. Edessä paalu 138/466. Kuvattu etelästä. +
	53133	Kaksi pientä pyöreää läikkää - ehkä seipäänreikiä - ruudussa 144/496, taso 2. Kuv. etelästä. +
	53134-40	Panoraama kävelytien alueesta tasossa 2. Kuv. alueen koillispuolella olevien betonimuottien päältä.
	53141	Kuopat 7, 8 ja 9 etelästä. +
	53142	Kuopan 10 profiili kuvattuna lounaasta. Huom. syvä seipään tms. jälki. +
	53143	Kuopat 21 ja 22 (resentti) etelästä. +
	53144	Kuoppa 25 etelästä, takana kuopat 12, 11 (resentti) ja 13 (resentti). +
	53145	Kuoppa 16 etelästä, takana kuoppa 15. +
	53146	Kuopat 29, 24 ja 23 etelästä. +
	53147	Kuopat 39, 30 ja 31 etelästä. +
	53148	Kuoppa 18 (resentti) etelästä. +
	53149	Kuopat 27 ja 28 etelästä.
	53150	Kuten edellinen. +
	53151	Kuopat 52 (edessä) ja 42. Kuv. etelästä.
	53152	Kuoppa 40 etelästä. +
	53153	Kuopat 34 ja 26 etelästä. +
	53154	Kuoppa 46 etelästä.
	53155	Paalunsijan nro 47 profiili pohjoisesta kuvattuna. +

6 x 6	53156	Kuoppa 37 kuv. etelästä. +
	53157	Kuopat 50 ja 51 kuv. etelästä. +
	53158	Kivetty paalunsija nro 48 tasossa 2. Kuv. pohjoisesta. +
	53159	Kuoppa 49 kuv. etelästä. Huom. kivet ja pohjalta paljastunut seipään jälki. +
	53160	Kiveys ruudussa 144/502, taso 3. Kuv. pohjoisesta.
	53161	Työkuvaa: pojat kaivavat.
	53162-67	Panoraamakuva alueen I itälaidasta kuvattuna koillisesta betonimuottien päältä. Taso 3. +
	53168	Kivetty paalunsija nro 48 likamaan poistamisen jälkeen, kuv. pohjoisesta. +
	53169	Paalunsijan nro 47 kiveystä, ainakin kaksi kiveä poistettu. +
	53170	Kivetyt paalunsijan nro 20 profiili, kuv. etelästä. +
	53171	Kivetty paalunsija nro 65, kuv. luoteesta.
	53172	Kivetty paalunsija nro 64 tasossa 4. Kuv. lännestä.
	53173-76	Panoraamakuva alueen I itälaidasta kuvattuna koillisesta betonimuottien päältä. Taso 4. +
	53177	Yleiskuva: alue I tasossa 2, koeojat tasossa 1 ja alueen itälaidasta turve poistettu. Kuv. pohjoisesta. +
	53178-79	Työkuvia
	53180	Viemärikaivanto tasossa 1, kuv. koillisesta. +
	53181-214	Tornikuvakartta alueesta I, taso 2. (Tornia siirretty itä-länsi -suuntaisia linjoja pitkin lännestä itään; kuvaus aloitettu alueen pohjoiskulmasta.) +
36 x 24	53215	Lähikuva: linnunluu-, keramiikka- ja savitiivistekeskittymä ruudussa 138/504. Kuv. ylhäältä idästä. +
	53216	Tulenpitopaikka ruuduissa 110/488-490, taso 2. Kuv. etelästä. +
	53217-18	Alueen I itäosa tasossa 2. Kuv. kaivausalueen pohjoispuolelta. +

36 x 24

- 53219 Kuopan 53 profiili pohjoisesta. +
- 53220 Kuopan 56 profiili etelästä. +
- 53221 Kuopan 55 (resentti) profiili etelästä. +
- 53222 Kuopan 59 profiili etelästä. +
- 53223 Kuopan 6 profiili etelästä. +
- 53224 Lähikuva: kuopan 10 profiili etelästä
- 53225 Kuten edellinen. +
- 53226 Kuopan 63 profiili etelästä
- 53227 Kuten edellinen. +
- 53228 Kivetyn paalunsijan nro 48 profiili pohjoisesta. +
- 53229 Kiveys ruudussa 144/502 tasossa 3. Kuv. pohjoisesta. +
- 53230 Kiveys ruudussa 142/498 tasossa 3. Kuv. koillisesta. +
- 53231 Kaksi pyöreää likaläikkää ruuduissa 140-142/500-502 tasossa 3. Kuv. pohjoisesta. +
- 53232 Kivetty paalunsija nro 64, taso 3. Kuv. lännestä. +
- 53233 Kivetty paalunsija nro 65, taso 3. Kuv. luoteesta. +
- 53234 Suuret kivet ja likamaa ruudussa 142/502; todennäköisesti paalunsija (nro 67). Kuv. koillisesta. +
- 53235 Kuten edellinen. Kuv. ylhäältä. +
- 53236 Alue II. Puistoalueelle jatkuva likaläikkä ruudussa 134/464, tasossa 2. Kuv. luoteesta. +
- 53237-38 Likaläikät ruudussa 134/488. Vasemmassa laidassa paalunjälki 37 pohjaan kaivettuna. Taso 3. Kuv. lännestä. +
- 53239 Kivetyn paalunsijan nro 64 pohja. +

SALO VANUTEHDAS 1

alue I

Uuskelan kirkko

puistoalue

alue II

F. 53070-73

ent. vanu-
tehdas =
ent. Salon
putkiva-
henne =
Petra-tuote
ja Edustus-
myynti

F. 53074

F. 53177

1. Yleistuva tutkittavista alueista:
vasemmalla alue I, oikealla alue II
ja keskeellä puistoksi kaavoitettu
lavaamaton kaista. Turve pois-
tettu kaivelevilla alueilta, alu-
een I itälaitaa, lukuunottamat-
ta. Koordinaattipaakat 10 m:n
välein. Kuvattu pohjoisesta, työ-
maaleopin luterilta.
2. Yleistuva: alueen I pohjoisosaa kaive-
taan. Toukokuussa v. 1979 kaivaus-
lehdelle rakennettu talo ja betonimuo-
tit. Kuvattu lännessä.
3. Yleistuva: alue I tasossa 2, luopivat
tasossa 1 ja alueen itälaidasta turve
poistettu. Kuvattu pohjoisesta.

E. Linturi 1980

SALO VANUTEHDAS 1

F. 53088-89

Alue I 1. tasossa linjalta 128 pohjoiseen; alueen itärajaita avaamatta. Kuvattu kaakosta kerrostalon katolta.

F. 53075-78

Alue T 1. tasossa linjalta 134 pohjoiseen; edessä on paatut 146/492 ja 146/494. Kuvattu pohjoisesta.

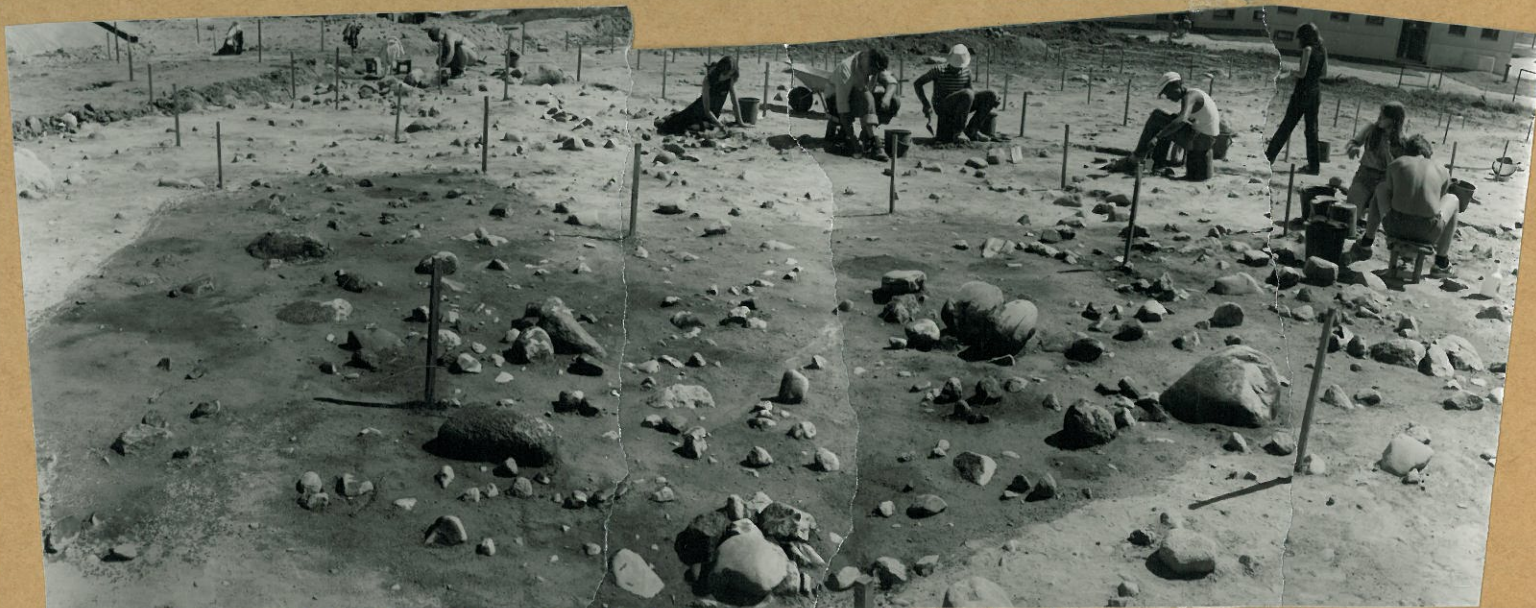
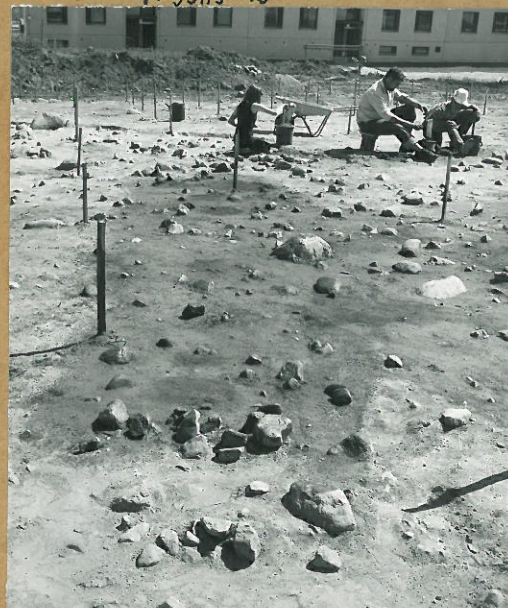
E. Linturi 1980

SALO VANUTEHDAS 1 ALUE I TASO 2

Yleiskuva. Kuvattu alueen kaivostuolella olevien betonimuottien paikka. Edessä vasta-avattua tienaluetta.

P. 53113-16

Paalunjälkiviivi 3-6-12-25 luoteesta kuvattuna. F. 53107

Paalunjälkialuetta kaistelluna. Kuvattu luoteesta.

F. 53103-06

E. Linturi 1980

SALO VANUTEHDAS 1

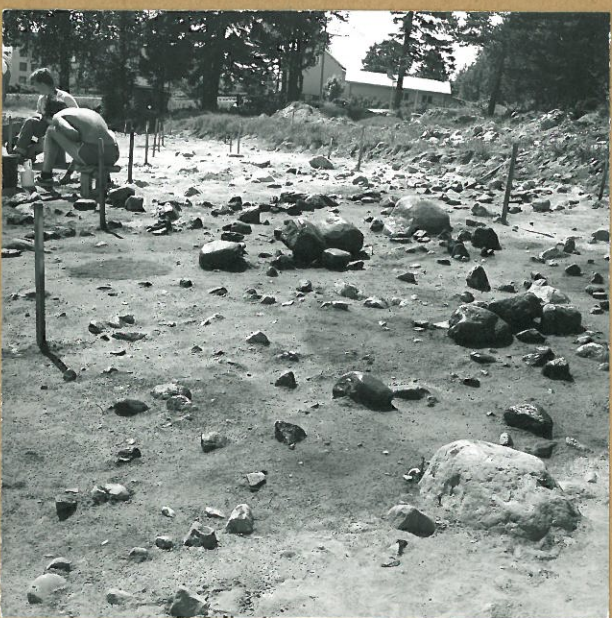
1. F. 53082

2. F. 53110

3. F. 53080 - 81

4. F. 53101

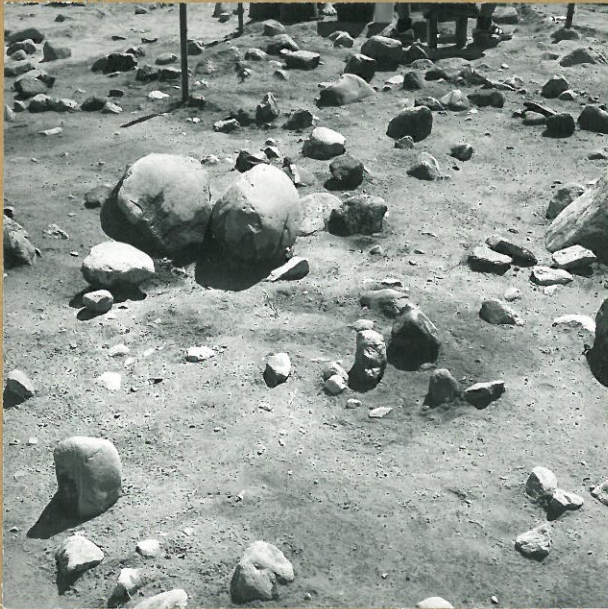
1. Todennäköiset paalujen tukilivey-
ykset ruudunissa 140/492 ja
138/490. Taso 1. Kuv. koillisesta.
(no. 68 ja 69)
 2. Ruudun 140/492 liveys luoteesta.
Taso 2 (no. 68)
 3. Ruudun 138/490 liveys pohjoisesta.
Sen edessä nolittaitulot = luoppa 10
hahmotumassa. Taso 1. (no. 69)
 4. Samat liveykset kuin ed. pikamaan
liveyksen 140/492 vieressä ja taitulat
21, 22, 10. tavana keskeltä kivetty
pdaalunsiija 20. Kuv. idästä. Taso 2.
- E. Linturi 1980

SALO VANUTEHDAS 1

E. Linturi 1980

Kailissa kuvissa nokinen liikaläikkä = luoppa no. 10

F. 53102

Taso 2, kuv. kaakosta. Huom. li-
vetty paalunsiija kuopan 10 vieressä

F. 53122

F. 53121

Taso 2, kuv. lounaasta. Edessä
paalunhiäläi no. 19.

F. 53120

Taso 2, kuv. kaakosta. Huom.
lapea uloke ja pienet pyöreät
kailit.

F. 53142

Sama lounaasta, ylöstiistä
kuvattuna.

F. 53225

Profiili kuvattuna lounaasta.
Huom. syvä seipään tms. jälki

Lähtikuvaa edellisestä: nolittua
kaivettu lähes pohjaan - vain syvä
jälki jäljellä.

1.

F. 53095

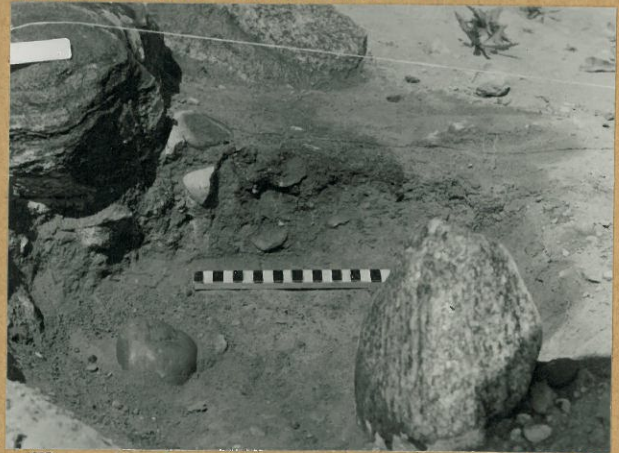
2.

F. 53099

3.

Sama kuin ed. Kuvattu koillisesta. F. 53111

4.

Em. paalunsiian profiili. Kuvattu etelästä. F. 53190

F. 53237-38

5.

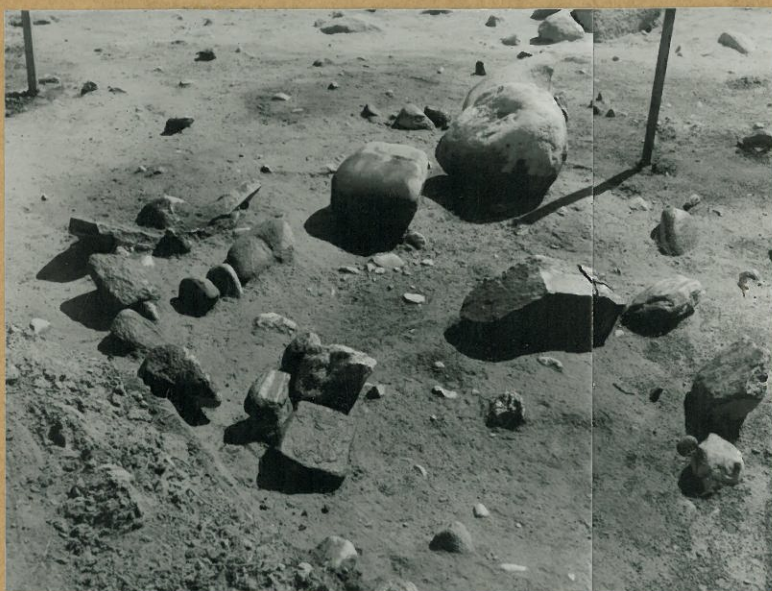
Lihatalit vuodessa 134/1988. Vasemmassa laidassa paalunsiian 37 pohjaan laivettuna. Taso 3. Kuvattu länneestä.

SALO VANUTEHDAS 1

1.

F. 53083-85

2.

F. 53108-09

1. Likamaat ja tiivet ruuduissa 138/500-502, taso 1. Kuv. koillisesta.

2. Ruutu 138/502, taso 2. Kuv. pohjoisesta

3. Pieni hiilirajainen, suorakaiteen muotoinen likatäilää ruudussa 138/500-C, taso 2. Kuvattu idästä.

4. Kaksi pientä pyöreää täilää -pöytä seipäntreikii -ruudussa 144/496. Taso 2, etelästä.

3.

F. 53119

4.

F. 53133

E. Linturi 1980

SALO VANUTEHDAS 1

Alueen I itälaita kuvattuna koillisesta, betoni-
muottien päältä.

32

no. 65 ↓

no. 64 ↓

F. 53162-67

taso 3

F. 53173-76

no. 66 ↑

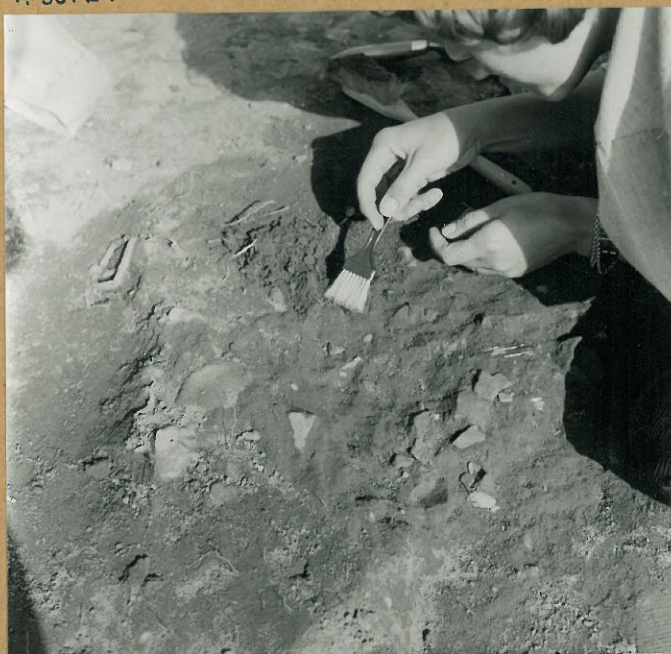
no. 67 ↑

no. 70 ↑

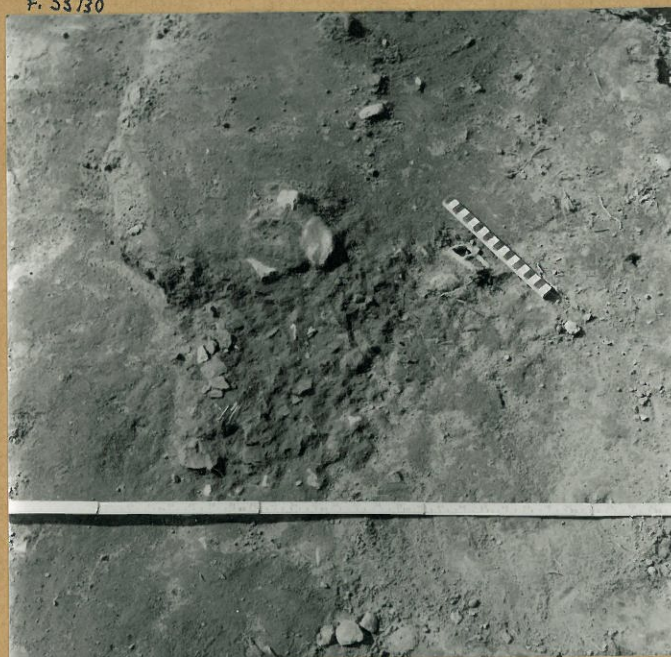
taso 4

E. Linturi 1980

F. 53/29

F. 53/30

F. 53215

SALO VANUTEHDAS 1

Luita harjataan esiin tiiviste- ja keramiikkaleesliittymästä; ruutu 138/504, taso 2. Linnunluita, keramiikkua ja savitiivistettä näkyvissä. Vasemmalla ylhäältä rautainen vyönsolki- eliä, regenti — in situ. Kuvattu n. idästä.

Sama kohta kuin ed. kuvassa. Kuvattu pohjoisesta.

Lähikuva samasta kohdasta kuin ed. — hieman syvennetty. Oikealla etlaalla linnun luut, lesellön muun eläimen luuta. Luiden ympärillä savitiivistettä, keramiikkua ja paaluluista, tummaa liamaata. Kuvattu idästä, ylhäältä.

E. Linturi 1980

SALO VANUTEHDAS 1

1.

F. 53232

1-2 Kivetty paalunsiija
no. 64: taso 3 lännestä
kuvattuna ja luovan pohja.
3. Kaksi pyöreää liikalatikka
vuod. 140-142/500-
502, taso 3. Kuv. pohjoisesta
4. Kiveys vuodussa
144/502, taso 3. Kuvattu
pohjoisesta
5. Kiveys vuodussa
142/498, taso 3. Kuvattu
koillisesta.

2.

F. 53239

3.

F. 53231

4.

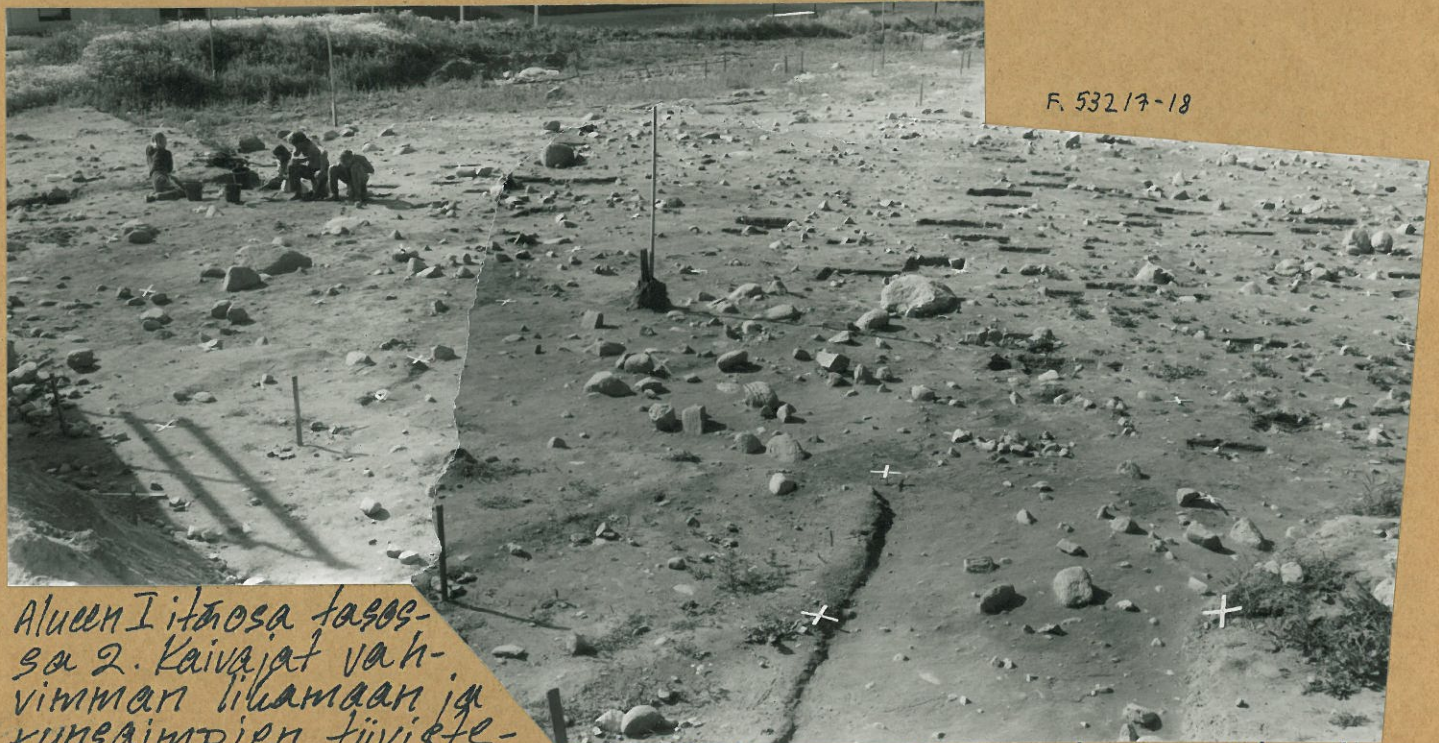
F. 53229

5.

F. 53230

E. Linturi 1980

F. 53217-18

1. Alueen I itäosa taso-
sa 2. Kaivajat vah-
vimman liivimaan ja
runsaimpien tiivistet-
tyistä liivimien kohdalla. Keskiellä Hagan, merkkipaikat ja oikealla
paalunjoikiprofiilien luoppia. Kuvattu kaivausalueen pohjoispuolelta.

F. 53234

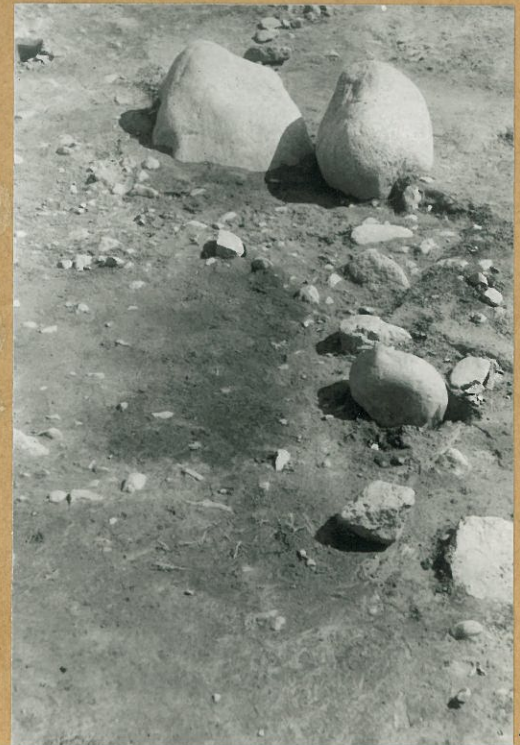
2.

2-3. Suuret kivet ja
liivimaa ruudussa
142/502; mahdollisesti
paalunsiija. Kuvattu koil-
lisesta ja ylhäältä. (Taso 3)
4. Kivetty paalunsiija no. 65.
Edessä vahva liivitäi-
lää, josta runsaasti tiivis-
teltä. Taso 3. Kuv. luoteesta.

3.

F. 53235

4.

F. 53233

SALO VANUTEHDAS 1

F. 53118

Kuoppa 3 etelästä

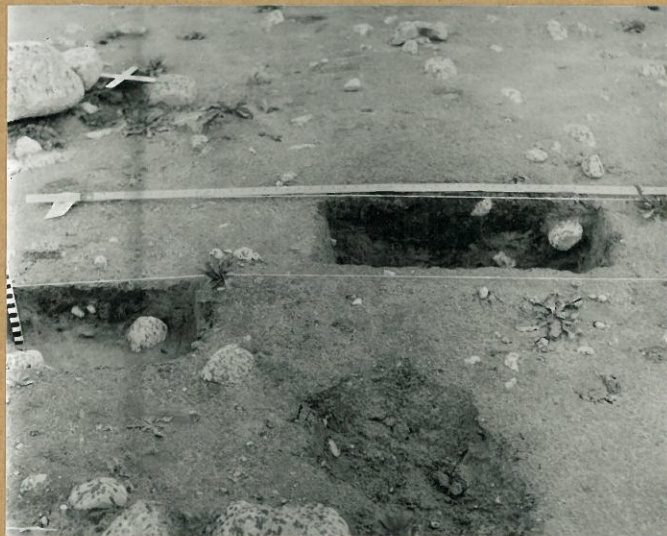
F. 53223

Kuoppa 6 etelästä

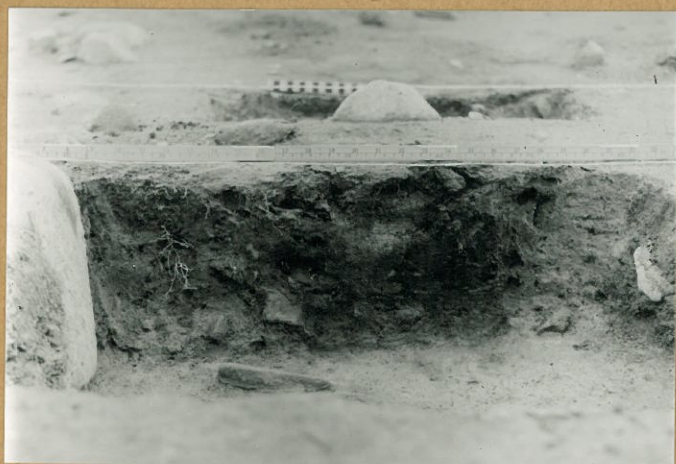
F. 53141

Kuopat 7, 8 (reserhti) ja 9 etelästä

F. 53143

Kuopat 21 ja 22 (reserhti) etelästä

F. 53145

Kuoppa 16 etelästä; takana kuoppa 15

F. 53144

Kuoppa 25 etelästä; takana kuopat 12, 11 (reserhti) ja 13 (reserhti)

E. Linturi 1980

SALO VANUTEHDAS 1

F. 53158
Kuopat 27 ja 28 etelästä

F. 53146
Kuopat 29, 24 ja 23 etelästä

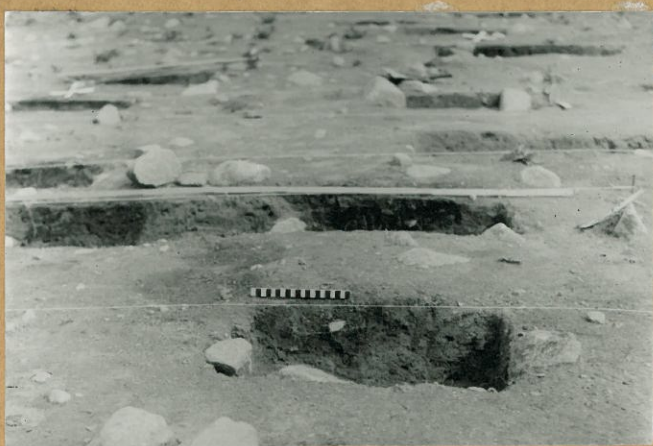

F. 53153
Kuopat 34 ja 26 etelästä

F. 53156

Kuoppa 37 etelästä

F. 53147
Kuopat 39, 30 ja 31 etelästä

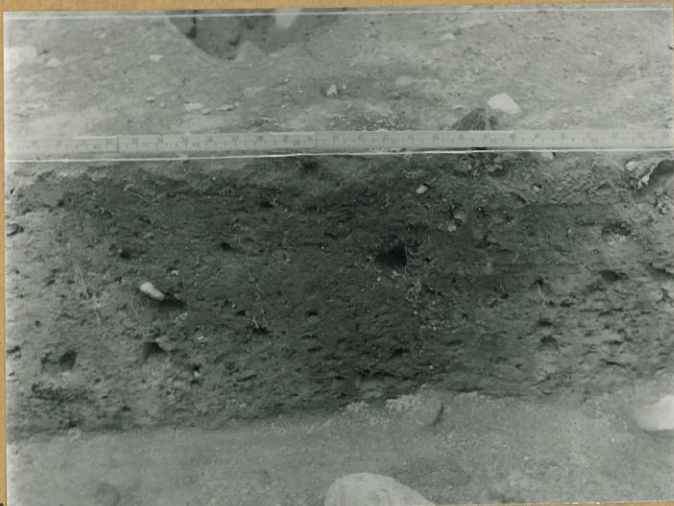

F. 53152

Kuoppa 40 etelästä

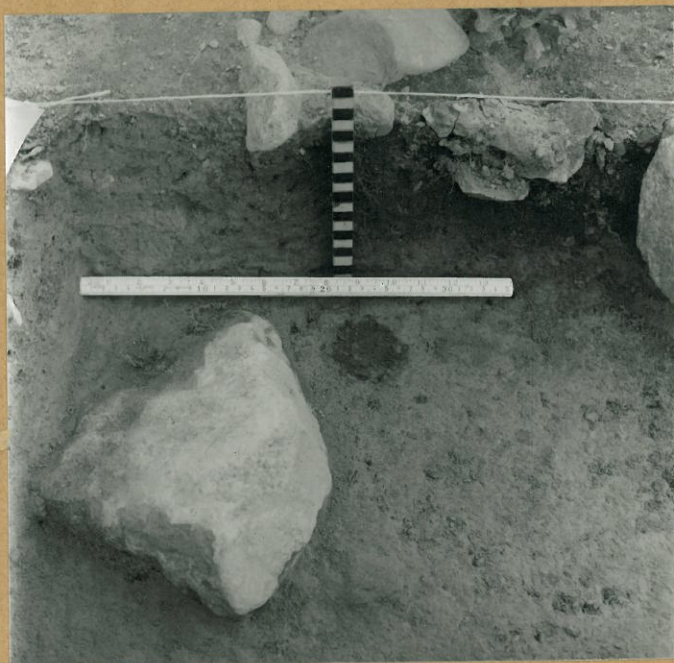
E. Linturi 1980

SALO VANUTEHDAS 1

1.

F. 53154

F. 53159

F. 53157

1. Kuoppa 46 etelästä
2. Kuoppa 49 etelästä; huom. kivien ja pohjalta paljastunut seipäänjälki
3. Kuopat 50 ja 51 etelästä

F. 53219

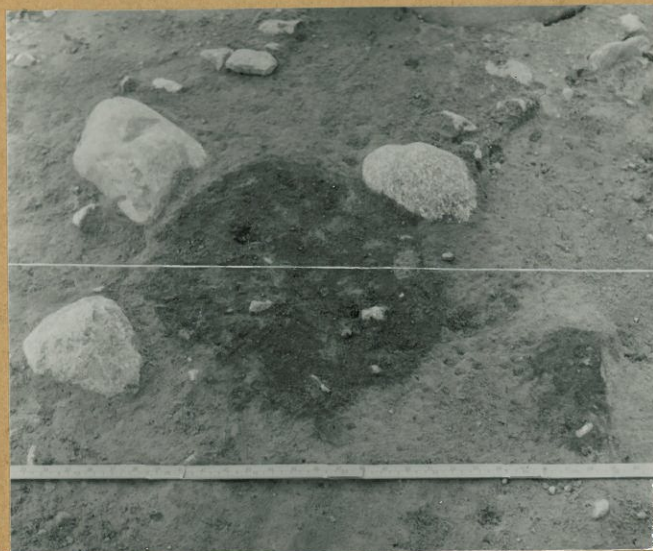
4. Kuoppa 53 pohjoisesta
5. Kuoppa 56 etelästä

F. 53220

E. Linturi 1980

SALO VANUTEHDAS 1

1.

F. 53158

3.

F. 53168

2.

F. 53228

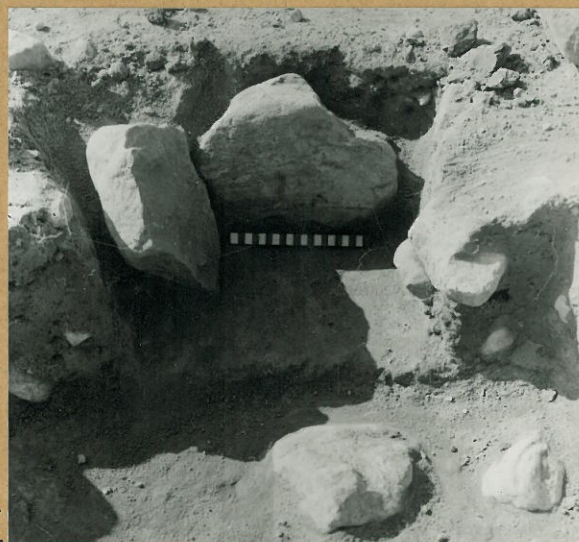
1. Kivetty paalunsija
no. 48, taso 2. Kuvattu
pohjoisesta.
2. Sama profiilina; kuv.
pohjoisesta
3. Sama liikkamaan
poistamisen jälkeen

4.

F. 53155

Paalunsijan no. 47 profiili
pohjoisesta kuvattuna.

5.

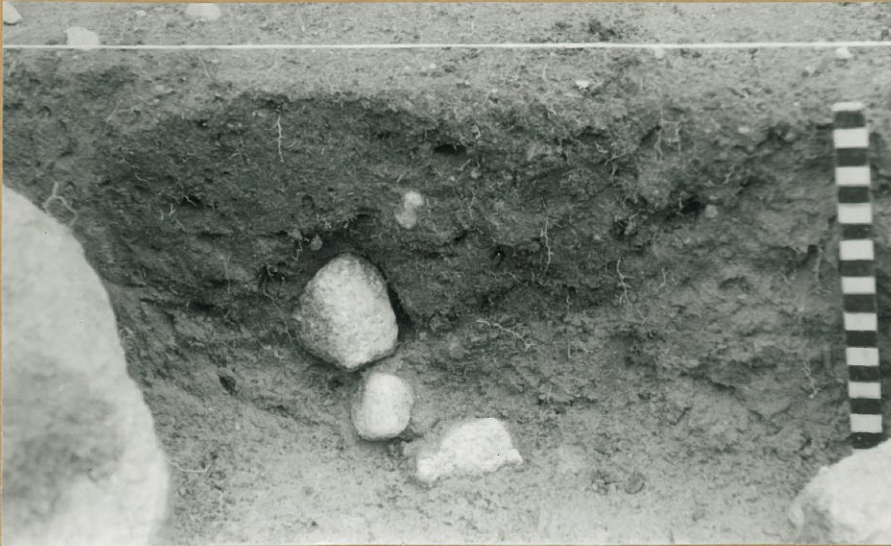
F. 53169

Paalunsijan no. 47 kive-
ystön; diinakin, kalesi
kivein poistettu

E. Linturi 1980

F.53222

SALO
VANUTEHDAS 1

1.

1. Kuoppa 59 etelästä

F.
53227

2. Kuoppa 63 etelästä

3. Kuoppa 55 etelästä;
resetti

2.

4. Kuoppa 18 etelästä;
resetti

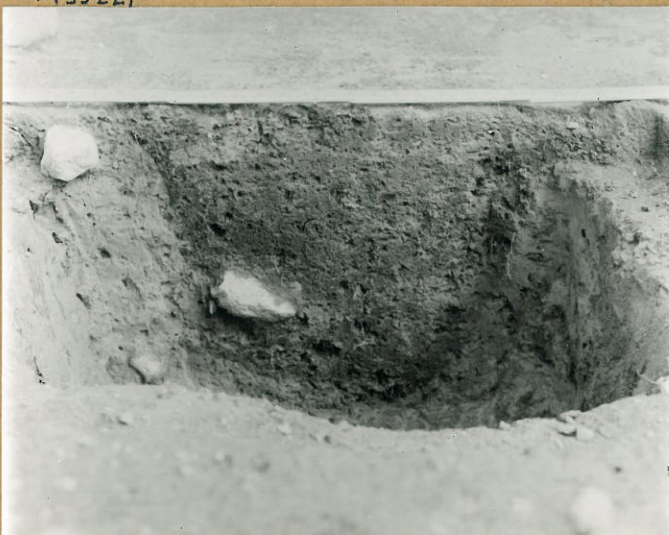
5. Tulenpidon jälkiä
ruudussa 102/490;
resetti jäännö. Kuoppa
etelästä.

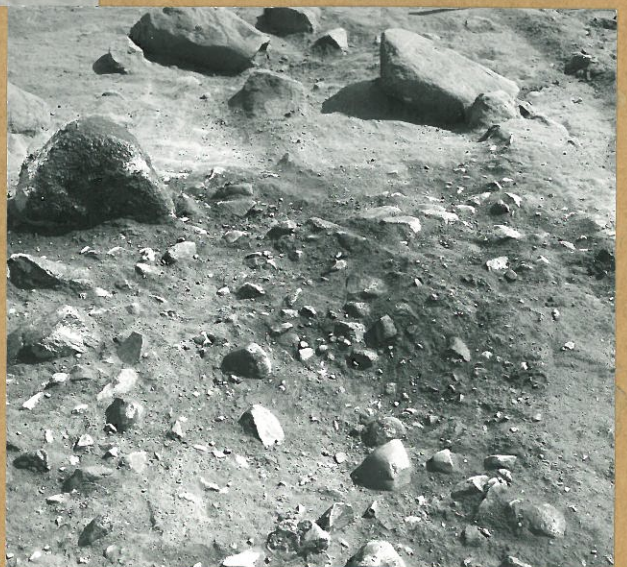
3.

E. Linturi 1980

F.53221

4.

5.

F. 53148

F. 53098

F. 53093

F. 53112

F. 53097

1. Liesi ruudussa 128/484, taso 1. Kuvattu pohjoisesta.
2. Sama liesi kuin ed., taso 2. Kuvattu pohjoisesta.
3. Tulenpitopaikka ruudussa 110/488-490, taso 1. Kuvattu etelästä.
4. Sama kuin edellinen. Taso 2.

F. 53216

E. Linturi 1980

42

SALO VANUTEHDAS 1
ALUE I TASO 2

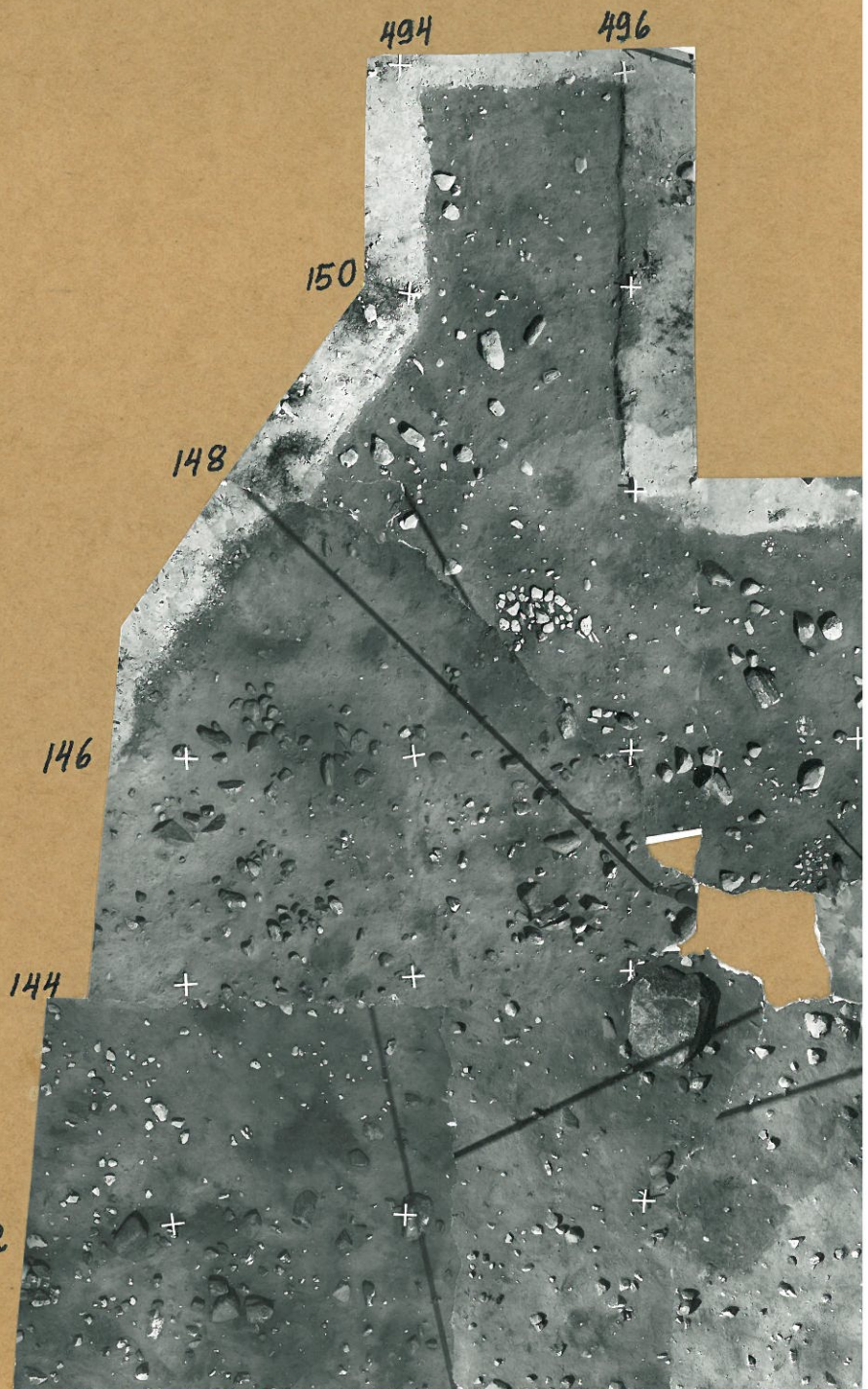
VALOKUVAKARTTA
SIVUT 42-45

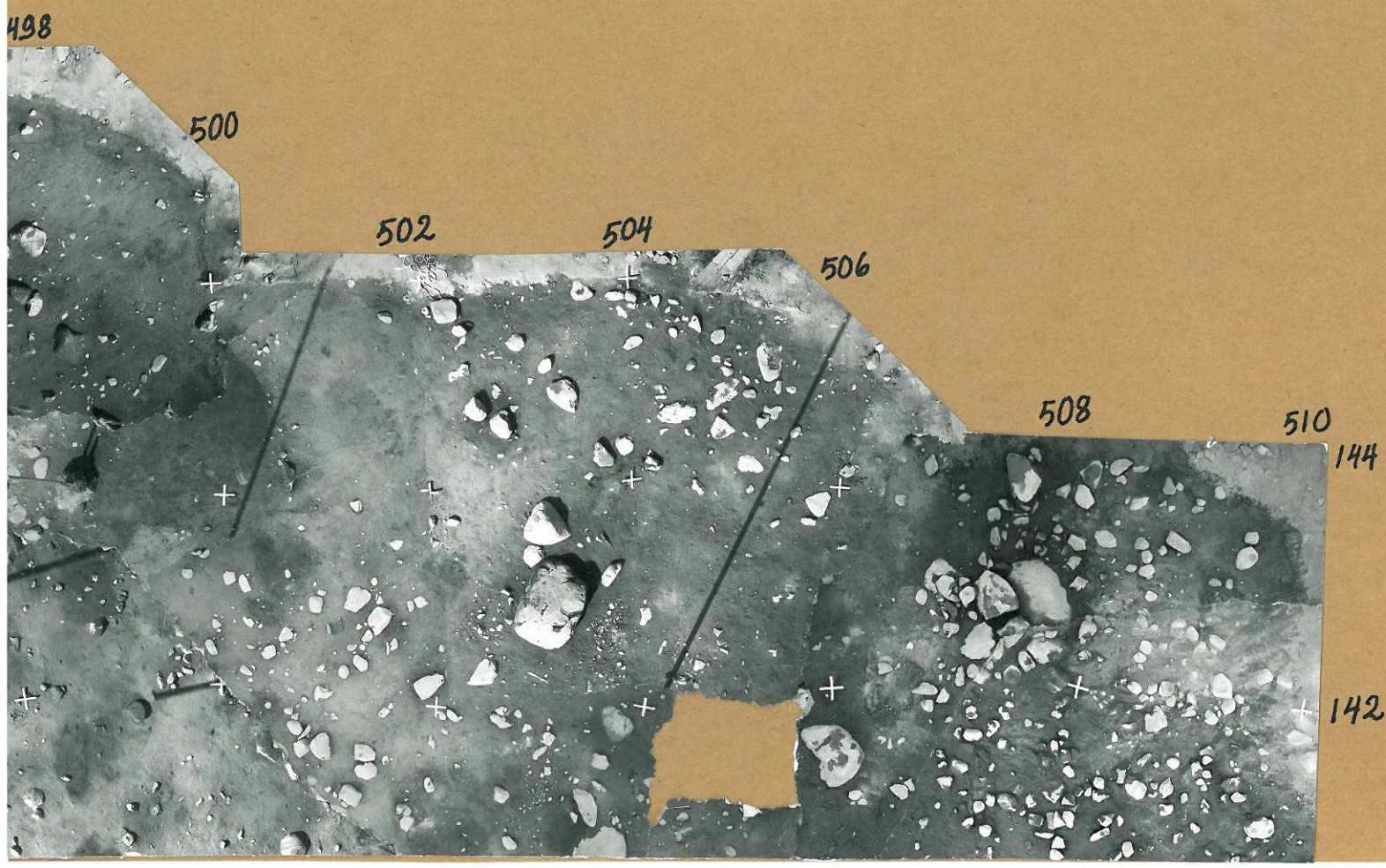
42	43
44	45

E. LINTURI 1980

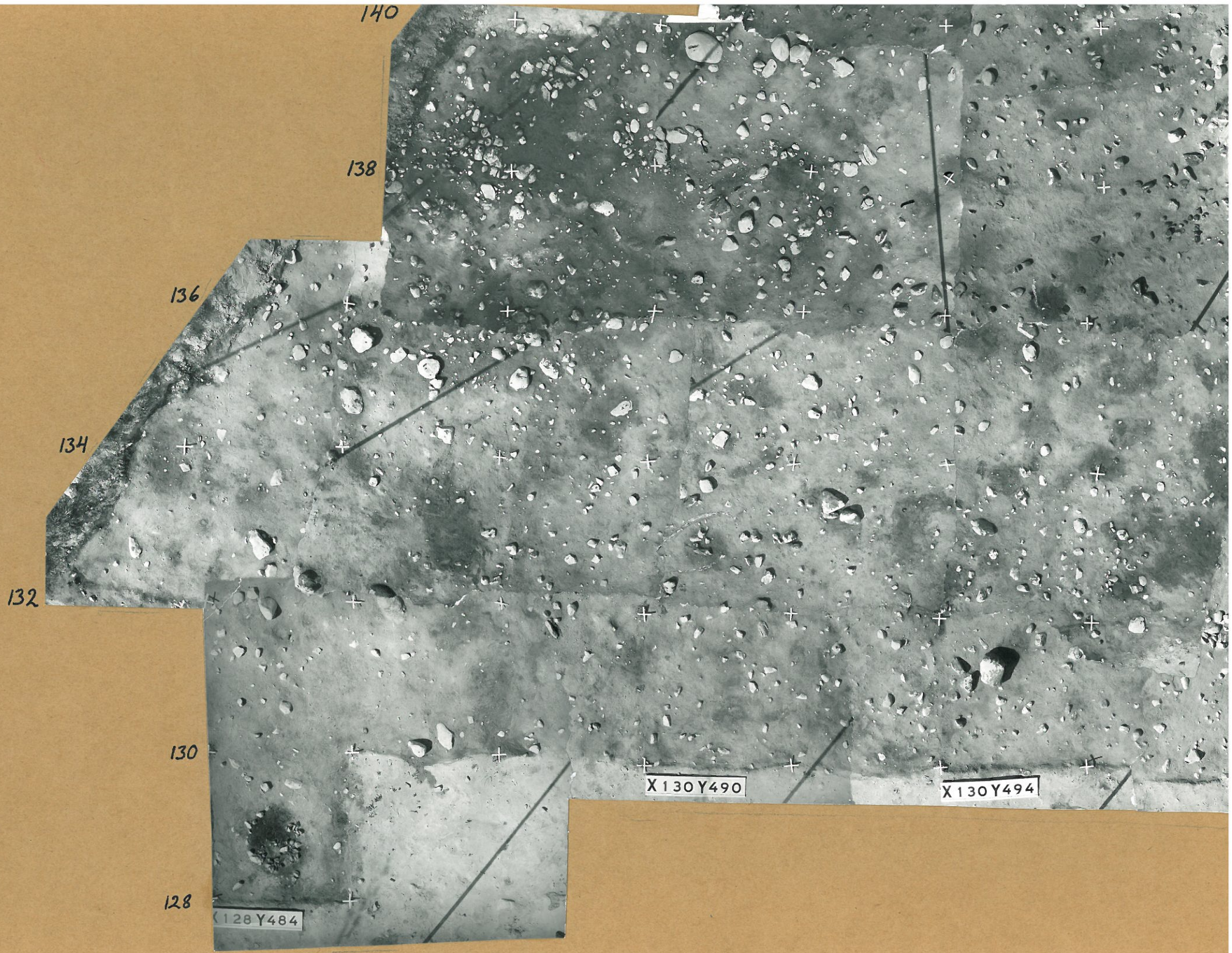
KUV. T. SEGER & P. HONKANEN

142

44

140

138

136

134

132

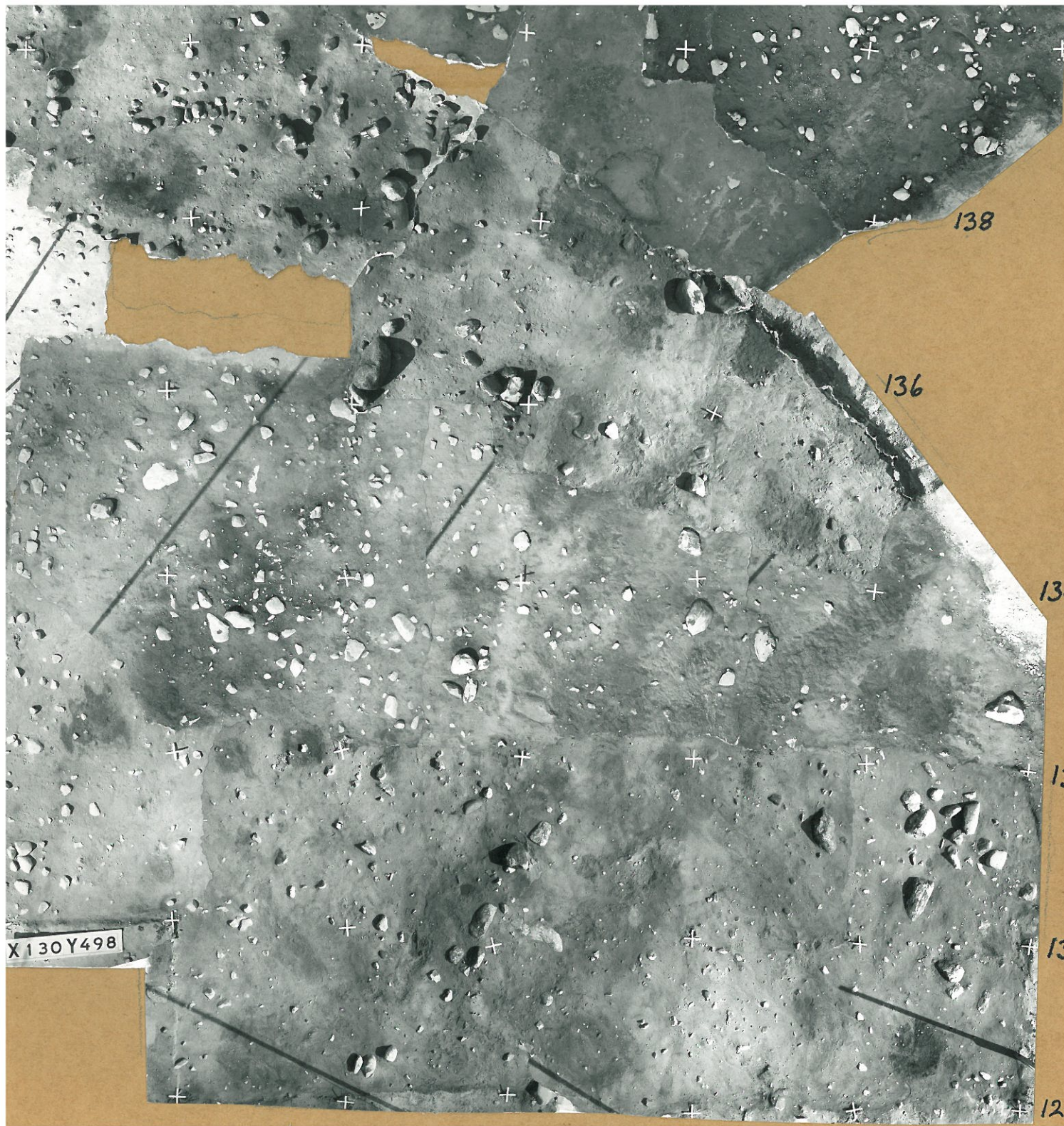
130

128

X128Y484

X130Y490

X130Y494

140

138

136

134

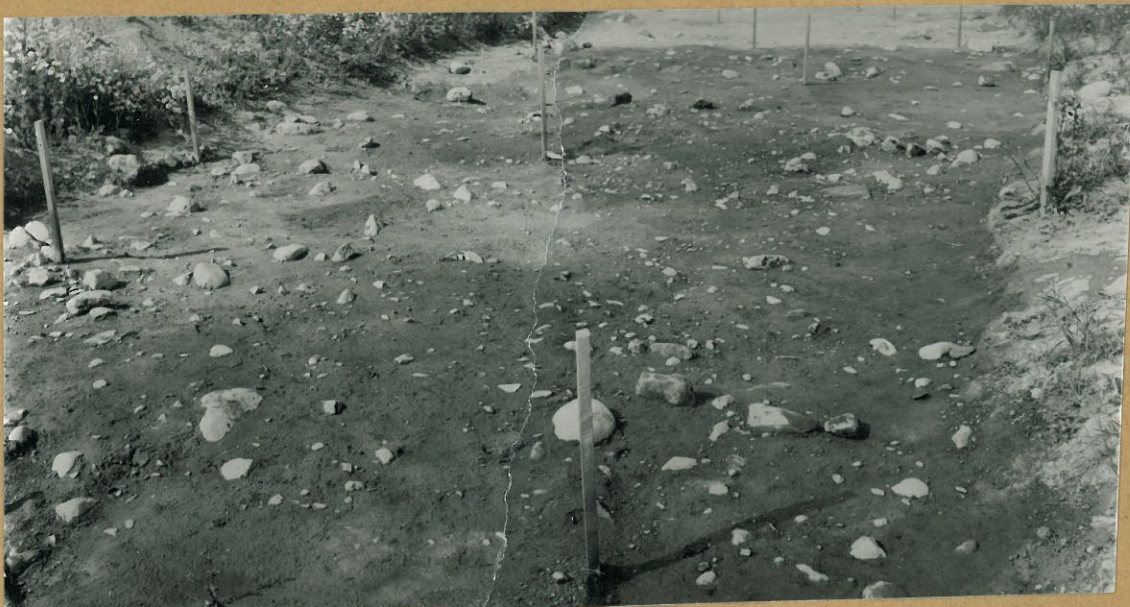
132

130

128

X130Y498

SALO VANUTEHDAS 1 ALUE II

1.
F. 53131-32

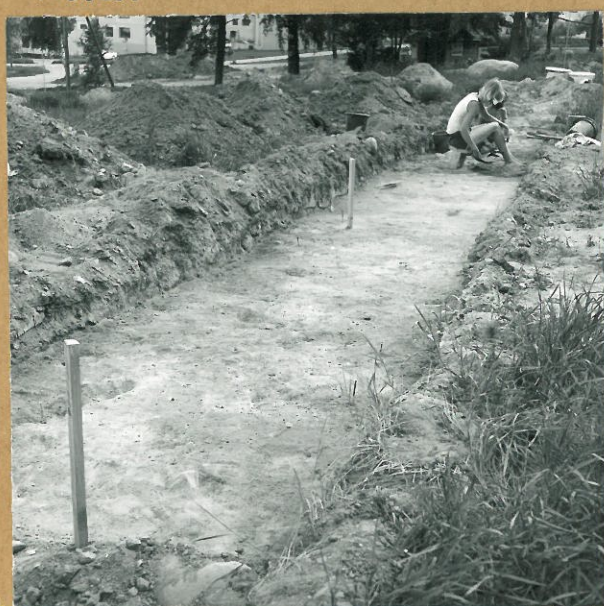
2.
F. 53236

1. Tienoikaisalue taso 1.
Edessä paalu, 13/8/466.
Kuvattu etelästä.

2. Puistoalueelle jatkuva
liikatailukä vuodussa
134/464, taso 2. Kuvattu
luoteesta.

3. Viemärikaivanto taso 1
koillisesta kuvattuna.

4. Uuden ajan - maad.
Perälän torpan jäännö
vuodussa 134/470 pohjoisesta.

3.
F. 53180

4.
F. 53117

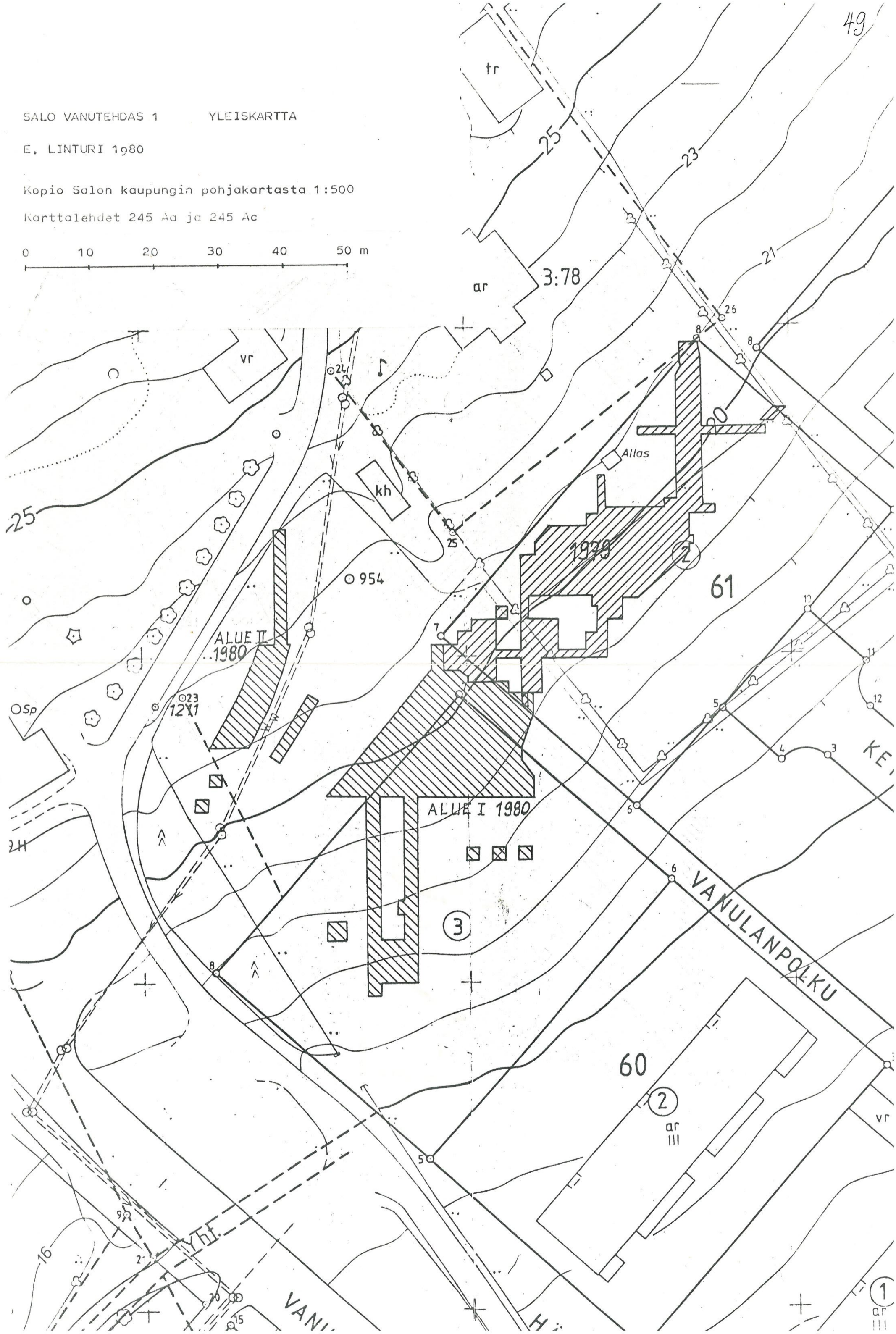
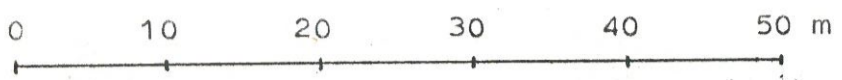
E. Linturi 1980

SALO VANUTEHDAS 1 YLEISKARTTA

E. LINTURI 1980

Kopio Salon kaupungin pohjakartasta 1:500

Karttalehdet 245 Aa ja 245 Ac

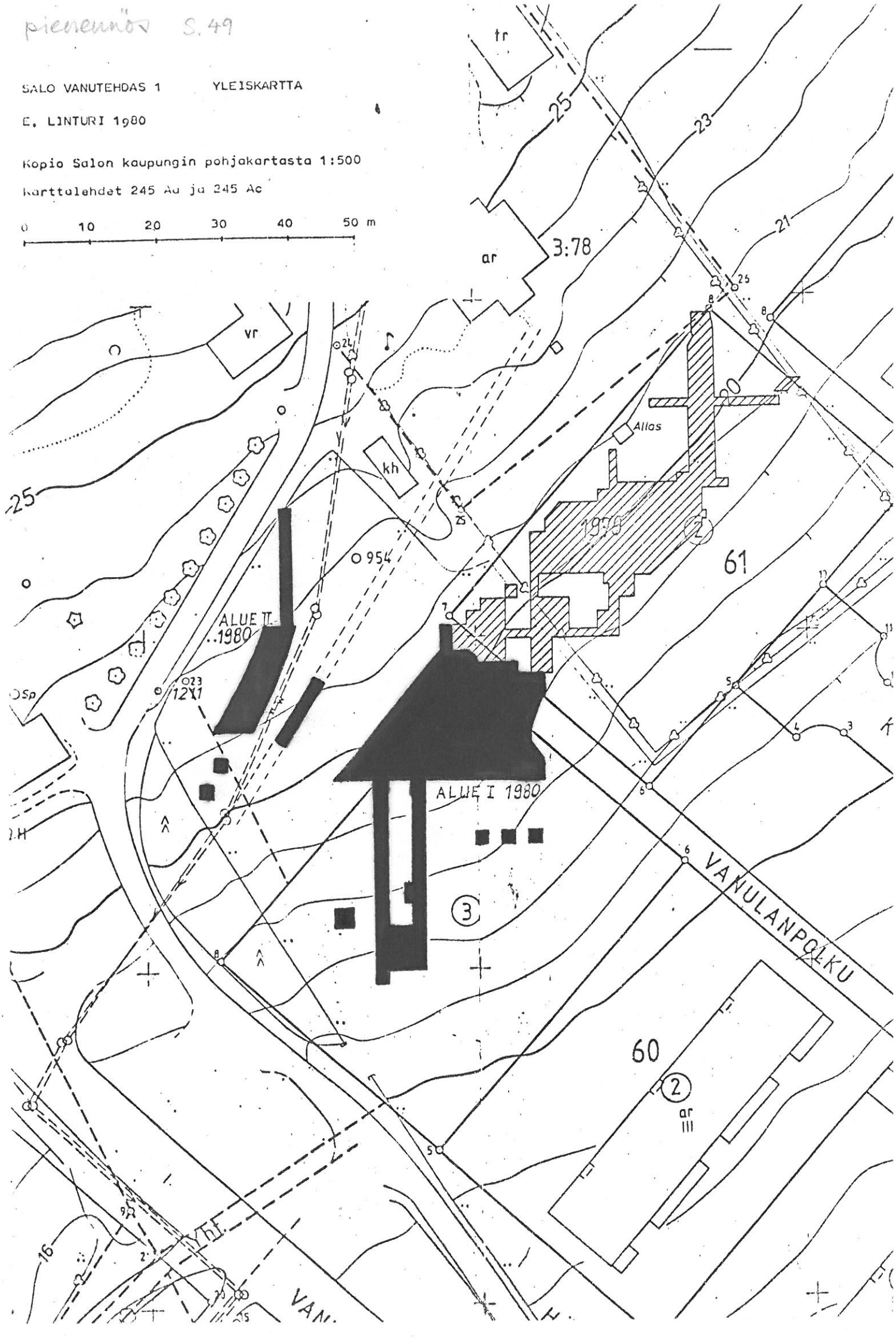
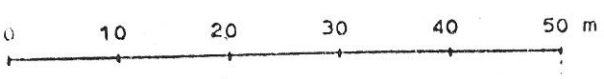
pienennos S.49

SALO VANUTEHDAS 1 YLEISKARTTA

E. LINTURI 1980

Kopio Salon kaupungin pohjakartasta 1:500

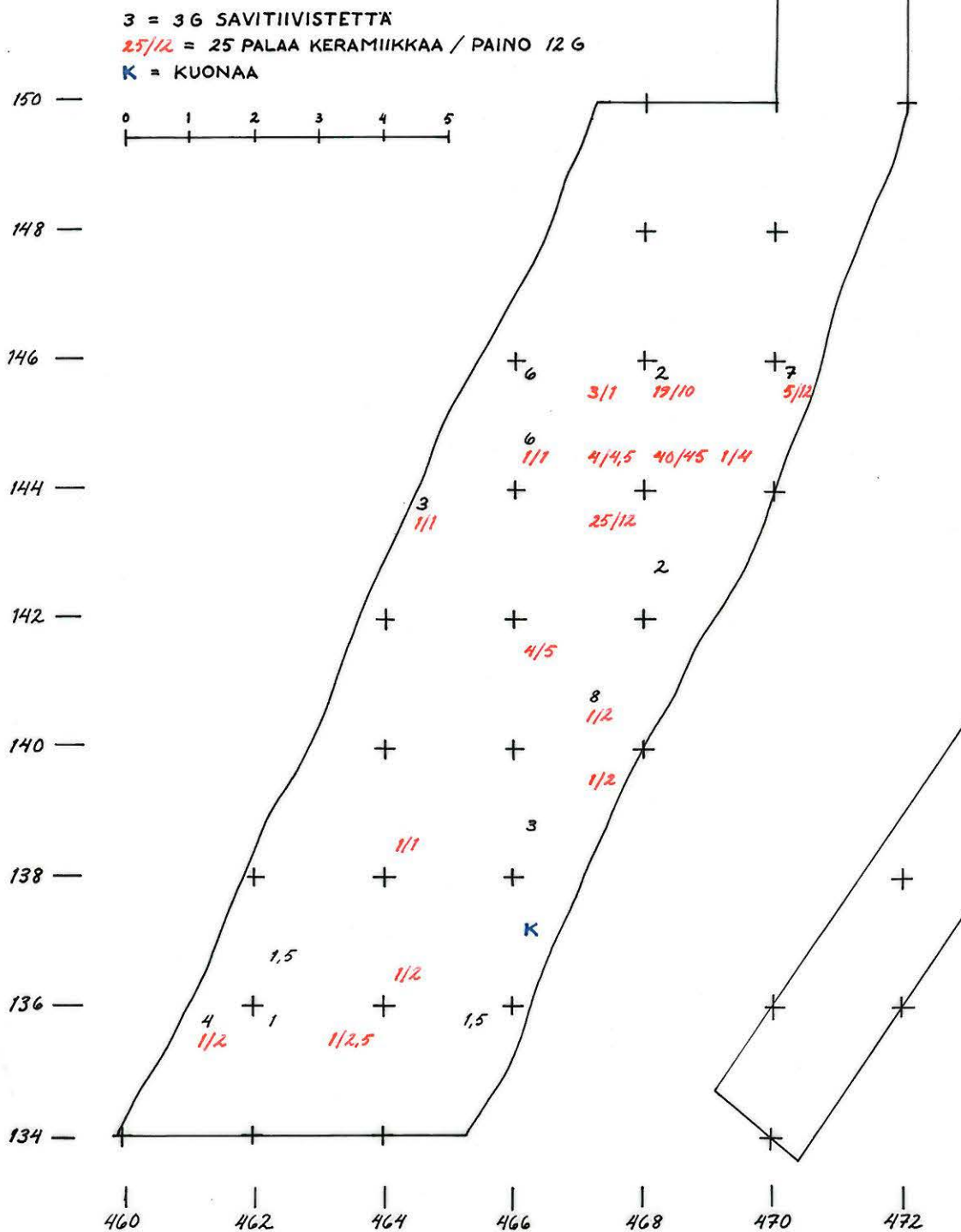
Karttalehdet 245 Au ja 245 Ac

SALO VANUTEHDAS 1

E. LINTURI 1980

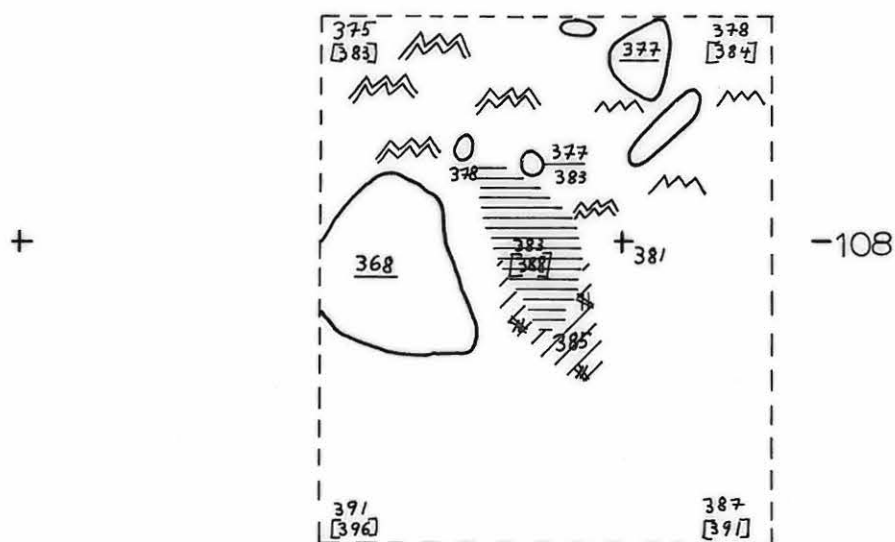
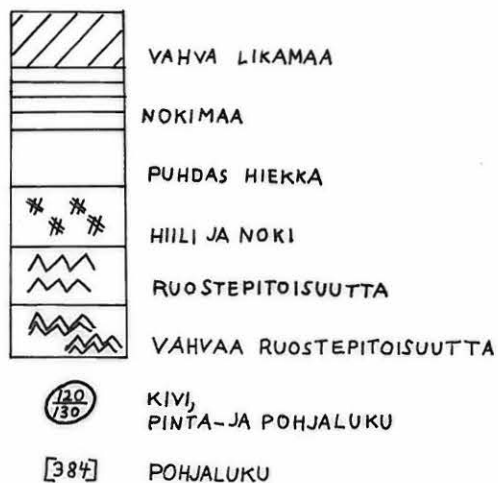
LÖYTÖKARTTA

SALO VANUTEHDAS 1
 E LINTURI 1980
 ALUE I RUUTU 106/478
 TASO 2
 KP 007 = 20.92
 PIIRT. E. LINTURI

KARTTAMERKIT

+
|
478

+
|
480

-106